

Vård- och äldre- nämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Ramnåsgatan 1, Sessionssal, plan 2, **måndagen den 22 april 2024 kl. 18:00**

Vård- och äldre- nämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Johan Wikander
Vård- och äldre- nämndens
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Malin Huttu, 033 353666 eller via e-post:
malin.huttu@boras.se

Partigruppsmöten för politisk beredning inför sammanträdesdagen:

Mittsamverkan träffas den 22/4 i Designern (plan 4) klockan 15:00.

Moderaterna och Kristdemokraterna träffas den 18/4, Teams, klockan 19:00.

Ärende

1. Allmänhetens frågestund
2. Upprop och val av justerande person
3. Förvaltningschefen informerar
4. Fastställande av föredragningslista
5. Månadsuppföljning mars 2024 (10-dagars)
Dnr 2024-00104 1.1.3.1
6. Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
Dnr 2024-00110 2.3.4.1
7. Uppföljning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget
Dnr 2024-00108 1.1.3.0
8. Ersättning för dubbla boendekostnader
Dnr 2023-00143 1.1.3.1
9. Revidering av delegationsordning 2024-04-22
Dnr 2024-00103 1.1.3.0
10. Yttrande över remiss om uppföljning av Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad
Dnr 2024-00072 1.1.3.1
11. Beslut om ny deltagare i arbetsgrupp demensby
Dnr 2024-00107 1.1.3.1
12. Anmälningssärenden 2024-04-22
Dnr 2024-00111 1.1.3.1
13. Delegationsbeslut 2024-04-22
Dnr 2024-00112 1.1.3.1

Lena Elliot
Handläggare
033 357047

Datum
2024-04-22

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2024-00104 1.1.3.1

Månadsuppföljning mars 2024 (10-dagars)

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att godkänna uppföljningen av mars 2024.

Ärendet i sin helhet

För perioden redovisas ett resultat på 20,5 mnkr jämfört med budgeten för perioden. Vid årets slut beräknar nämnden att utfallet uppgår till -1,8 mnkr. Underskottet avser kostnader för att finansiera 2024 års kostnader avseende utdelning av surfplattor, vars syfte är att minska det digitala utanförskapet.

Intäkterna har för perioden en mindre positiv avvikelse på 0,5 mnkr, men förväntas vid årets slut överstiga budgeteten med 15,7 mnkr. Det förväntade överskottet beror på statsbidrag som är medtagna från 2023 samt att vissa statsbidrag visat sig vara större än budgeterat.

Kostnaderna har för perioden en positiv avvikelse mot budget på 20,0 mnkr och beror främst på lägre kostnader för material och tjänster om 19,6 mnkr. En förklaring till det stora överskottet på posten beror på att flertalet aktiviteter som planeras att genomföras under året ännu inte startat upp. Nämnden ser även att åtstramningen i verksamheten inför 2024 med sämre ekonomiska förutsättningar påverkar utfallet i positiv riktning, då inköp hålls nere. En stor post som påverkar utfallet är även avsättningen till bufferten som för perioden uppgår till ett överskott på 4,1 mnkr. Vid årets slut förväntas kostnaderna överstiga budgeten med 17,5 mnkr och kopplas främst till personalkostnader, där verksamheten ser stora utmaningar med att behålla och rekrytera legitimerad personal, varpå tjänsten behöver köpas in från bemanningsföretag för att säkerställa patientsäkerheten.

Beslutsunderlag

- 10-dagars 2024-03 Vård- och äldre-
nämnden
- Bilaga 2024-03 Personalomsättning och sjukfrånvaro

Samverkan

Informeras vid FSG 2024-04-16

Beslutet expedieras till

- Ingen expediering

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

10-dagars 2024-03

Vård- och äldreomsorgen

Ekonomisk redovisning

Verksamhet	Utfall jan-mar 2023	Budget 2024	Budget jan-mar 2024	Utfall jan-mar 2024	Avvikelse jan-mar 2024	Prognos-avvikelse
Central administration	9 661	47 450	11 862	10 022	1 840	0
Politisk verksamhet	651	2 930	732	629	103	0
Vård och omsorg i ordinärt boende	182 910	794 029	191 883	187 750	4 133	-1 400
Vård och omsorg i särskilt boende	145 128	662 867	158 249	148 003	10 246	0
Övrig verksamhet	27 330	113 453	28 087	27 957	130	-400
Buffert	0	16 371	4 093	0	4 093	
Verksamhetens nettokostnader	365 680	1 637 100	394 906	374 361	20 545	-1 800
Kommunbidrag	372 597	1 637 100	394 906	394 906		
Resultat jfr med kommunbidrag	6 917	0	0	20 545		-1 800
Godkänt ianspråktagande av ack. resultat						1 800
Godkända "öronmärkta" projekt						
Resultat jfr med tillgängliga medel	6 917			20 545		0

Verksamhetsmätt

Insatser i ordinärt boende

Verksamhetsmätt	Utfall Mar 2023	Budget 2024	Utfall Feb 2024	Utfall Mar 2024
Antal utförda hemtjänststimmar hos brukare, väf	57 547	666 000	53 111	55 820

Vård- och omsorgsboende

Verksamhetsmätt	Utfall Mar 2023	Budget 2024	Utfall Feb 2024	Utfall Mar 2024
Antal belagda platser på vård- och omsorgsboende inklusive parbo	852	856	855	851

Korttidsvård

Verksamhetsmätt	Utfall Mar 2023	Budget 2024	Utfall Feb 2024	Utfall Mar 2024
Antal belagda korttidsplatser	79	82	88	

Verksamhetsmättets rapportering släpar en månad varpå mått för mars saknas.

Förebyggande

Verksamhetsmätt	Utfall Mar 2023	Budget 2024	Utfall Feb 2024	Utfall Mar 2024
Totalt antal belagda dagar på biståndsbedömd dagverksamhet	932	11 600	947	

Verksamhetsmättets rapportering släpar en månad varpå mått för mars saknas.

Kommentarer

Prognos för helåret

För perioden redovisas ett resultat på 20,5 mnkr jämfört med budgeten för perioden. Vid årets slut beräknar nämnden att utfallet uppgår till -1,8 mnkr. Underskottet avser kostnader för att finansiera 2024 års kostnader avseende utdelning av surfplattor, vars syfte är att minska det digitala utanförskapet.

Intäkterna har för perioden en mindre positiv avvikelse på 0,5 mnkr, men förväntas vid årets slut överstiga budgeteten med 15,7 mnkr. Det förväntade överskottet beror på statsbidrag som är medtagna från 2023 samt att vissa statsbidrag visat sig vara större än budgeterat.

Kostnaderna har för perioden en positiv avvikelse mot budget på 20,0 mnkr och beror främst på lägre kostnader för material och tjänster om 19,6 mkr. En förklaring till det stora överskottet på posten beror på att flertalet aktiviteter som planeras att genomföras under året ännu inte startat upp. Nämnden ser även att åtstramningen i verksamheten inför 2024 med sämre ekonomiska förutsättningar påverkar utfallet i positiv riktning, då inköp hålls nere. En stor post som påverkar utfallet är även avsättningen till bufferten som för perioden uppgår till ett överskott på 4,1 mnkr. Vid årets slut förväntas

10-dagars 2024-03

Vård- och äldreomsorgen

kostnaderna överstiga budgeten med 17,5 mnkr och kopplas främst till personalkostnader, där verksamheten ser stora utmaningar med att behålla och rekrytera legitimerad personal, varpå tjänsten behöver köpas in från bemanningsföretag för att säkerställa patientsäkerheten.

Nämndens **Centrala administration** har för perioden ett överskott på 1,8 och beror på såväl vakanser/sjukskrivningar samt att planerade inköp ännu inte genomförts. Vid årets slut förväntas hela budgetutrymmet vara nyttjat.

Ordinärt boende: Verksamheten redovisar för perioden ett överskott på 4,1 mnkr och förväntas vid årets slut generera ett underskott på 1,4 mnkr. Periodens överskott beror främst på att kostnader för verksamhetens planerade aktiviteter under 2024 ännu inte belastar utfallet. Underskottet vid årets slut beror på att en kostnad avseende plockavgift för brukare med insatsen inköp felaktigt budgeterats under övrig verksamhet. Ett lika stort överskott återfinns inom den verksamhetsgrenen. På beställarsidan prognostiseras ett underskott på 11,7 mnkr, varav 14,7 mnkr är kopplade till volymer (hemtjänst -4,5 mnkr, korttidsvård -10,0 mnkr och dagverksamhet +0,2 mnkr). Bostadsanpassningen förväntas generera ett överskott på 3,0 mnkr.

Vård- och omsorgsboende: För perioden redovisas ett överskott på 10,2 mnkr, överskottet beror på medtagna statsbidrag från 2023, överskott kopplat till välfärdsteknik som ännu inte burit kostnader för perioden samt överskott i den utförande verksamheten. Överskottet i verksamheten kopplas direkt till den åtstramning som gjorts i och med sämre ekonomiska förutsättningar. Analys pågår för att säkerställa att inte åtstramningen blivit för hård. Stora planerade inköp under året som ännu inte genomförts påverkar också utfallet i positiv riktning. Vid årets slut förväntas hela budgetutrymmet använt. Beställarfunktionen räknar med ett överskott på 5,3 mnkr som beror på att externa placeringar av brukare inte förväntas nå upp i budgeterad nivå.

Övrig verksamhet: Utfallet uppgår för perioden till en mindre avvikelse på 0,1 mnkr och förväntas vid årets slut generera ett underskott på 0,4 mnkr. Ett överskott på 1,4 mnkr beror på en felbudgetering av kostnader för plockavgifter för brukare inom hemtjänsten med insatsen köp av livsmedel. Ett lika stort underskott återfinns inom ordinärt boende. Vård- och äldreomsorgen avser även att nyttja 1,8 mnkr av det ackumulerade kapitalet för att finansiera 2024 års kostnader för utdelning av surfplattor, vars syfte är att minska det digitala utanförskapet.

Buffert: Nämnden tog på sitt januarimöte beslut om att finansiera en tandhygienist på 25 procent via ett samverkansavtal med Folk tandvården med buffertmedel. Medlen är ännu inte flyttade från buffertbudgeten.

Vård- och äldreförvaltningen

Personalomsättning samt sjukfrånvaro

Personalomsättning	2023-01 – 2023-12	2023-02 – 2024-01	2023-03 – 2024-02
Nämnd, chef & stöd	9,1 %	10,1 %	9,1 %
Myndighet	14,1 %	16,6 %	17,9 %
Hemtjänst	12,4 %	12,4 %	13,4 %
Förebyggande, korttid & larm	10,7 %	10,7 %	9,9 %
Vård och omsorgsboende	9,1 %	8,3 %	7,6 %
Hälso- och sjukvård	18,3 %	15,4 %	12,3 %
Kost, lokalvård & vaktmästeri	7,2 %	6,2 %	5,1 %
Totalsumma	11,4 %	10,8 %	10,4 %

Sjukfrånvaro	2023-12	2024-01	2024-02
Nämnd, chef & stöd	6,5 %	7,5 %	6,0 %
Myndighet	6,7 %	4,8 %	4,8 %
Hemtjänst	11,5 %	12,1 %	12,5 %
Förebyggande, korttid & larm	10,0 %	9,9 %	9,6 %
Vård och omsorgsboende	13,4 %	13,4 %	11,7 %
Hälso- och sjukvård	9,0 %	8,6 %	8,1 %
Kost lokalvård och vaktmästeri	12,2 %	9,7 %	9,3 %
Totalsumma	11,4 %	11,2 %	10,6 %

Maria Rangefil
Handläggare
033 35 70 15

Datum
2024-04-22

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2024-00110 2.3.4.1

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att godkänna uppföljningen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning

År 2021 genomförde arbetsmiljöverket inspektioner av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerade hos en rad arbetsgivare. Borås Stad fick kritik av arbetsmiljöverket med hänvisning till brister i den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Främst påtalades att uppföljningen i samverkansgrupper och politiska nämnder inte fungerade tillfredställande.

Utifrån detta togs ett nytt arbetssätt fram. Årlig uppföljning genomförs idag på enhetsnivå, i lokal samverkansgrupp (LSG) och i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) för att sedan presenteras till nämnd. Därefter genomförs årlig uppföljning även i stadens centrala samverkansgrupp (CSG).

Vård- och äldre-
nämndens samverkansorganisation är idag uppdelad på följande sätt

- LSG 1 – Vård- och omsorgsboende, Hemtjänst, Förebyggande, korttid, natt och larm samt Kost och vaktmästeri.
- LSG 2 – Myndighet samt Hälso- och sjukvård.
- FSG – Förvaltningsövergripande samt LSG-nivå för stödfunktioner.

Därtill finns en beredningsgrupp där de fackliga organisationerna och HR-chef tillsammans bereder ärenden mellan samverkansnivåer. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 är genomförd inom respektive LSG och FSG. CSG har därtill i personalekonomisk redovisning gett uppdrag till respektive samverkansgrupper att följa upp vissa områden som setts som viktiga utifrån uppföljningen av 2022 års arbetsmiljöarbete.

Utifrån uppföljningen blev det tydligt att skyddskommittéuppdraget upplevs otydligt av samverkansgrupperna på alla nivåer. Samverkansgrupperna har för att tydliggöra skyddskommitténs uppdrag avsatt en samverkansdag till att ta fram ett konkret arbetssätt.

Utifrån uppföljningen blev det likaså tydligt att alla chefer inte använder systemet Stratsys för att dokumentera sina riskbedömningar och handlingsplaner. Det behövs en kunskapshöjning hos cheferna för att systemet ska användas i större utsträckning och därför har FSG satt upp detta som en åtgärd.

Ärendet i sin helhet

År 2021 genomförde arbetsmiljöverket inspektioner av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerade hos en rad arbetsgivare, där Borås Stad var en av dem. Borås Stad fick kritik av arbetsmiljöverket med hänvisning till brister i den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Främst påtalades att uppföljningen i samverkansgrupper och politiska nämnder inte fungerade tillfredställande.

Utifrån detta togs ett nytt arbetssätt fram. Årlig uppföljning genomförs idag på enhetsnivå, i lokal samverkansgrupp (LSG) och i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) för att sedan presenteras till nämnd. Därefter genomförs årlig uppföljning även i stadens centrala samverkansgrupp (CSG).

Vård- och äldrenämndens samverkansorganisation är idag uppdelad på följande sätt:

- LSG 1 – Vård- och omsorgsboende, Hemtjänst, Förebyggande, korttid, natt och larm samt Kost och vaktmästeri.
- LSG 2 – Myndighet samt Hälso- och sjukvård.
- FSG – Förvaltningsövergripande samt LSG-nivå för stödfunktioner.

Därtill finns en beredningsgrupp där de fackliga organisationerna och HR-chef tillsammans bereder ärenden mellan samverkansnivåer. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023 är genomförd inom respektive LSG och FSG. CSG har därtill i personalekonomisk redovisning gett uppdrag till respektive samverkansgrupper att följa upp vissa områden som setts som viktiga utifrån uppföljningen av 2022 års arbetsmiljöarbete.

LSG 1 och 2 har beslutat om ett antal åtgärder utifrån deras årliga uppföljning. Det handlar bland annat om tätare uppföljning av hot och våld och större fokus på arbetstid och arbetsbelastning. FSG såg två risker och beslutade om åtgärder utifrån att skyddskommittéuppdraget upplevs otydligt samt att systemet Stratsys inte används fullt ut.

Utifrån uppföljningen blev det tydligt att skyddskommittéuppdraget upplevs otydligt av samverkansgrupperna på alla nivåer. Samverkansgrupperna upplever idag att deras arbete mestadels går ut på att följa personalstatistik. Samverkansgrupperna har för att tydliggöra skyddskommitténs uppdrag avsatt en samverkansdag till att ta fram ett konkret arbetssätt.

Utifrån uppföljningen blev det likaså tydligt att alla chefer inte använder systemet Stratsys för att dokumentera sina riskbedömningar och handlingsplaner. Detta gjorde den årliga uppföljningen av riskbedömningar och

handlingsplaner svår att hantera. Det behövs en kunskapshöjning hos cheferna för att systemet ska användas i större utsträckning och därför har FSG satt upp detta som en åtgärd.

Samverkan

Informeras vid FSG 2024-04-16

Beslutet expedieras till

1. Ingen expediering

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

Maria Rangefil
Handläggare
033 357015

Datum
2024-04-22

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2024-00108 1.1.3.0

Uppföljning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att till Kommunstyrelsen överlämna rapport Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2024.

Ärendet i sin helhet

Enligt Rutin för Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, ska nämnderna två gånger per år rapportera beredningsläget för uppdrag till Kommunstyrelsen.

Vård- och äldre-
nämnden har ett uppdrag att rapportera.

Beslutsunderlag

1. Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2024, nämndens rapport

Samverkan

Informeras vid FSG 2024-04-16

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2024, nämndens rapport

Vård- och äldrenämnden

Uppdrag

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2024	Kommentar
Svar på motion av Olle Engström (SD): Utveckla stödet för anhöriga till kriminella (KF 2023-04-27)	Nämnderna inom det sociala klustret (Arbetslivsnämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Vård- och äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden) får i uppdrag att gemensamt, och i nära samarbete med organisationen Solrosen, utreda hur anhörigstödet kan utvecklas i Borås Stad till att även omfatta anhöriga till kriminella	 Genomfört	Utredningen är genomförd och redovisad till nämnderna. I utredningen har det gjorts en kartläggning av befintligt stöd, både inom staden och hos civilsamhället. En viktig del av utredningsuppdraget var också att utreda samverkan mellan staden och Solrosen för att förstärka stödet för anhöriga till personer som lever i kriminalitet. I utredningen betonas behovet av att se anhörigperspektivet som en integrerad del av socialtjänstens arbete och att skapa en ökad medvetenhet om stödmöjligheter för anhöriga till personer i kriminalitet. Utredningen föreslår att en målgruppsanpassad nätverksstruktur etableras, involverande anhörigstödet, IFO, Solrosen och eventuellt andra aktörer som polis och kriminalvård. Utredningen fokuserar även på hur anhörigstödet i Borås Stad kan utvecklas för dem vars närstående är inblandade i kriminalitet. Slutsatserna innefattar rekommendationer om att höja kunskapen kring barn som anhöriga till frihetsberövade föräldrar, stärka samverkan via nätverk och att erbjuda tydlig information om stödresurser på stadens webbplats.

Karin Redberg
Handläggare
033 353583

Datum
2024-04-22

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2023-00143 1.1.3.1

Ersättning för dubbla boendekostnader

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att

1. notera informationen om att det inte finns möjliga sätt att lindra den enskildes ekonomiska situation vid dubbla boendekostnader eftersom Vård- och äldre-
nämnden varken kan hantera hyran på vård- och omsorgsboende, eller kan sänka avgifter som ger lindrande effekter för brukaren. Vård- och äldre-
nämnden gör alltså redan idag det som är möjligt inom sitt ansvarsområde enligt reglemente och enligt gällande lagstiftningar.
2. det arbetssätt som råder idag fortsätter.
3. även i fortsättningen hänvisa hyresfrågor till Lokalförsörjningsnämnden, som är den nämnd som ansvarar för hyresadministrationen för lägenheter på vård- och omsorgsboende.

Sammanfattning

Den 20 december 2022 gav Vård- och äldre-
nämnden förvaltningen i uppdrag att utreda ersättning till den enskilde för kostnader för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende. Vård- och äldre-
nämnden har idag inget beslutat arbetssätt kring hanteringen av dubbel bosättning (kostnad/hyra) för personer som flyttar in till vård- och omsorgsboende.

Ärendet har utretts av Vård- och äldre-
nämnden. Utredningens bedömning var först att ett förändrat arbetssätt i hyresadministrationen hos Lokalförsörjningsnämnden, där Lokalförsörjningsnämnden reducerar hyran, var det arbetssätt som var lämpligast. Det föreslagna arbetssättet visade sig dock inte vara möjligt, eftersom kostnadsfördelningen mellan nämnderna skulle bli otydlig och komplicerad att hantera.

Arbetssätt som utretts i det nya utredningsuppdraget, är dels om det går att ytterligare reducera vård- och omsorgsavgiften, dels om det går att reducera avgiften för kost eftersom det är den enda avgiften från Vård- och äldre-
nämnden som kvarstår, efter att vård- och omsorgsavgiften reducerats. Utredningen har dock visat att det inte går att lindra den ekonomiska situationen för de som har störst svårigheter med att betala dubbla boendekostnader. Vård- och äldre-
nämnden kan alltså inte uppnå de effekter för brukaren som nämnden avser med utredningen. Om något av arbetssätten ändå

väljs får det konsekvenser för Vård- och äldreomsorgens ekonomi utan att brukare, som har störst svårigheter att betala dubbla boendekostnader, gynnas.

Det finns heller inte fler möjliga sätt att lösa frågan eftersom Vård- och äldreomsorgen varken kan hantera hyran på vård- och omsorgsboende, eller kan sänka avgifter som ger lindrande effekter för brukaren. Det arbetssätt som idag råder är att Vård- och äldreomsorgen jämkar vård- och omsorgsavgiften så långt det är möjligt, samt ger brukare på vård- och omsorgsboende ett individuellt tillägg på grund av fördyrande matkostnader. Genom detta arbetssätt gör Vård- och äldreomsorgen redan idag det som är möjligt inom sitt ansvarsområde enligt reglementet och enligt gällande lagstiftningar, vad gäller kostnadsreduceringar för den enskilde. Utredningens bedömning och slutsats är att det arbetssätt som råder idag fortsätter.

Brukare blir endast hjälpta av att inte behöva betala ena hyran under den tid de har dubbla boendekostnader. Därför kommer Vård- och äldreomsorgen även i fortsättningen hänvisa hyresfrågor till Lokalförvaltningsnämnden, som är den nämnd som ansvarar för hyresadministrationen för lägenheter på vård- och omsorgsboende.

Taxan för vård och omsorg behöver inte skrivas om eftersom arbetssättet inte förändras.

Ärendet i sin helhet

Den 20 december 2022 gav Vård- och äldreomsorgen förvaltningen i uppdrag att utreda ersättning till den enskilde för kostnader för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende. Vård- och äldreomsorgen har idag inget beslutat arbetssätt kring hanteringen av dubbel bosättning (kostnad/hyra) för personer som flyttar in till vård- och omsorgsboende. Problematik bedöms uppstå främst för personer som bor i hyresrätt, är singelhushåll eller vid parbo där båda flyttar in till vård- och omsorgsboende vid samma tidpunkt.

Vård- och äldreomsorgens viljeinriktning att inflyttning till vård- och omsorgsboende ska genomföras inom 10 dagar syftar till att nyttja alla lägenheter så maximalt som möjligt. Om arbetssättet hade varit det motsatta, att erbjuda plats och tillåta att den enskilde avvaktar med inflyttning för att hinna avyttra sin gamla bostad, skulle det medföra långa ledtider och tomma lägenheter på vård- och omsorgsboendena. Det riskerar även att öka kön till vård- och omsorgsboende.

Ärendet har utretts av Vård- och äldreomsorgen. Utredningens bedömning var först att ett förändrat arbetssätt i hyresadministrationen hos Lokalförvaltningsnämnden, där Lokalförvaltningsnämnden reducerar hyran, var det arbetssätt som var lämpligast. Eftersom förslaget berörde Lokalförvaltningsnämnden skickades ärendet på remiss till Lokalförvaltningsnämnden med sista svarsdatum den 31 augusti 2023. Det föreslagna arbetssättet visade sig dock inte vara möjligt, eftersom kostnadsfördelningen mellan nämnderna skulle bli otydlig och komplicerad att hantera.

Ett arbetssätt som utretts i det fortsatta utredningsuppdraget, är om det går att ytterligare reducera vård- och omsorgsavgiften. Många har idag redan sänkt vård- och omsorgsavgift eller noll kronor i avgift, vilket gör att arbetssättet med att endast jämka avgiften för vård- och omsorg inte löser problematiken som uppstår vid dubbla boendekostnader. Vård- och äldreomsorgsnämnden kan alltså inte nå de brukare som har störst ekonomisk utsatthet när det uppstår dubbla boendekostnader, eftersom jämkningen görs i den utsträckning som är möjlig redan idag. Det går inte att ytterligare reducera vård- och omsorgsavgiften.

Ett annat sätt som utretts utifrån det fortsatta utredningsuppdraget, är att reducera avgiften för kost eftersom det är den enda avgiften från Vård- och äldreomsorgsnämnden som kvarstår, efter att vård- och omsorgsavgiften reducerats. Konsekvensen av att reducera kostavgiften är dock att det individuella tillägget som alla brukare på vård- och omsorgsboende i Borås Stad får, på grund av fördyrande matkostnader, skulle tas bort per automatik. Detta för med sig att brukaren skulle få ett högre avgiftsutrymme, vilket i sin tur kan innebära att avgiften för vård och omsorg ökar. Att reducera kostavgiften ger alltså inte den effekt som Vård- och äldreomsorgsnämnden vill uppnå med att lindra den ekonomiska situationen för brukaren.

Syftet med utredningsuppdraget är att lindra den enskildes ekonomiska situation vid inflyttning till vård- och omsorgsboende i de fall man har dubbla boenden under en period. Utredningen har dock visat att det inte går att lindra den ekonomiska situationen för de som har störst svårigheter med att betala dubbla boendekostnader. Vård- och äldreomsorgsnämnden kan alltså inte uppnå de effekter för brukaren som nämnden avser med utredningen. Om något av arbetssätten ändå väljs får det konsekvenser för Vård- och äldreomsorgsnämndens ekonomi utan att brukare, som har störst svårigheter att betala dubbla boendekostnader, gynnas. Det finns heller inte fler möjliga sätt att lösa frågan eftersom Vård- och äldreomsorgsnämnden varken kan hantera hyran på vård- och omsorgsboende, eller kan sänka avgifter som ger lindrande effekter för brukaren.

Det arbetssätt som idag råder är att Vård- och äldreomsorgsnämnden jämkar vård- och omsorgsavgiften så långt det är möjligt, samt ger brukare på vård- och omsorgsboende ett individuellt tillägg på grund av fördyrande matkostnader. Genom detta arbetssätt gör Vård- och äldreomsorgsnämnden redan idag det som är möjligt inom sitt ansvarsområde enligt reglementet och enligt gällande lagstiftningar, vad gäller kostnadsreduceringar för den enskilde. Utredningens bedömning och slutsats är att det arbetssätt som råder idag fortsätter.

Eftersom brukare endast blir hjälpta av att inte behöva betala ena hyran under den tid de har dubbla boendekostnader, kommer Vård- och äldreomsorgsnämnden även i fortsättningen hänvisa hyresfrågor till Lokalförsörjningsnämnden, som är den nämnd som ansvarar för hyresadministrationen för lägenheter på vård- och omsorgsboende.

Taxan för vård och omsorg behöver inte skrivas om eftersom arbetssättet inte förändras.

Beslutsunderlag

1. Utredning: Ersättning för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende
2. Bilaga till utredning: Meddelandeblad 2023-12-8847 från Socialstyrelsen

Samverkan

Samverkas vid FSG 2024-04-17

Beslutet expedieras till

1. Verksamhetschef myndighet

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

RAPPORT

Datum
2024-03-21

Sida
1(16)

Ersättning för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende

Innehåll

Ersättning för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende.....	1
Innehåll	2
1 Bakgrund	3
2 Uppdrag och syfte	4
3 Nulägesbeskrivning	5
4 Olika förslag på nya arbetsätt	7
4.1 Vård- och äldreomsorgen jämkar hyran	7
4.2 Förändrat administrativt arbetsätt i hyresadministrationen hos Lokalförsörjningsnämnden	7
4.3 Den enskildes ansvar – ansöka om försörjningsstöd	8
4.4 Den enskildes ansvar – förhandla om hyran	8
4.5 Vård- och äldreomsorgen reducerar avgiften för vård- och omsorg	9
4.6 Vård- och äldreomsorgen reducerar avgiften för kost.....	10
5 Omvärldsbevakning	11
6 Bedömningar och slutsatser	13
Referenser	15
Referenspersoner	15
Webbsidor	15
Övrigt	15
Bilagor	16
Bilaga 1 – Meddelandeblad från Socialstyrelsen.....	16

1 Bakgrund

Vård- och äldreomsorgen har idag inget beslutat arbetssätt kring hanteringen av dubbel bosättning (kostnad/hyra) för personer som flyttar in till vård- och omsorgsboende. Det har under åren blivit allt fler personer som hör av sig om problematiken med dubbla hyror. Problematiken bedöms uppstå främst för personer som bor i hyresrätt, är singelhushåll eller vid parbo där båda flyttar in till vård- och omsorgsboende vid samma tidpunkt.

Borås Stad har antagna ”Riktlinjer för hemtjänst, korttidsvistelse och vård- och omsorgsboende samt regler för hemvårdsbidrag och förenklat beslutsfattande” där det framkommer att:

Den som beviljats vård- och omsorgsboende ska erbjudas en plats skyndsamt, dock senast inom tre månader efter beslut. Personen bör få möjlighet att titta på det erbjudna boendet och ska tacka ja eller nej till platsen senast tre dagar från erbjudandet. Inflyttning bör ske inom tio dagar från erbjuden plats.

Vård- och äldreomsorgens viljeinriktning att inflyttning till vård- och omsorgsboende ska genomföras på 10 dagar syftar till att nyttja alla lägenhetsobjekt så maximalt som möjligt. Om arbetssättet hade varit det motsatta, det vill säga att erbjuda plats och tillåta att avvakta inflyttning för att först avyttra sin gamla bostad, skulle medföra långa ledtider och tomma lägenheter på vård- och omsorgsboendena. Detta arbetssätt skulle också öka kön till vård- och omsorgsboenden.

Under 2023 har Vård- och äldreförvaltningen utrett förutsättningarna för att ge ersättning till den enskilde för kostnader för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende. Uppdraget beslutades i Vård- och äldreomsorgen den 20 december 2022 och rapporterades till nämnden den 23 maj. Utredningen skickades på remiss till Lokalförvaltningsnämnden eftersom utredningens slutsats och rekommendation var ett förändrat administrativt arbetssätt där Lokalförvaltningsnämnden reducerar kostnaden för hyran på vård- och omsorgsboende under den tid den enskilde har dubbla boendekostnader.

Vård- och äldreomsorgen har efter remissrundan, valt att utreda frågan ytterligare och istället se över hur ersättning för dubbla boendekostnader kan hanteras inom Vård- och äldreomsorgens ansvarsområde.

2 Uppdrag och syfte

Syftet med uppdraget är att lindra den enskildes ekonomiska situation vid inflyttning till vård- och omsorgsboende. Möjligheten att avyttra sin bostad i rätt tid försvåras dels på grund av att det kan vara kö till vård- och omsorgsboende, dels när den enskilde förväntas flytta in på boendet inom 10 dagar från det datum lägenhet erbjuds.

Uppdraget innebär att:

- utreda förutsättningarna för att skapa ett arbetssätt där den enskildes ökade kostnader för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende hanteras
- utreda vilken brukargrupp som det föreslagna arbetssättet ska gälla för, om det ska vara för alla inom den föreslagna gruppen eller om den enskilde själv ansöker om det
- genomföra en omvärldsbevakning hur ett antal andra kommuner hanterar dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende
- värdera om taxan för vård och omsorg behöver skrivas om utifrån det arbetssätt som föreslås
- redovisa en kostnadsberäkning av de ekonomiska konsekvenserna för berörd förvaltning om den enskilde skulle ersättas för sin dubbla boendekostnad. Ursprungligen skulle utredningen klargöra vilken förvaltning som ska ta denna kostnad. Eftersom utredningsuppdraget förändrats, kommer Vård- och äldreomsorgsnämnden bära eventuella kostnader.

3 Nulägesbeskrivning

Jämkning av vård- och omsorgsavgiften är det arbetssätt som Vård- och äldre- och omsorgsnämnden tillämpar idag. När den enskilde får plats på vård- och omsorgsboende, baseras avgiften för vård- och omsorg på hur stort betalningsutrymme den enskilde har. Hur stort betalningsutrymme som finns avgörs av hur stor den enskildes pension och hyra är efter att olika bidrag, till exempel bostadsbidrag/bostadstillägg, betalats ut. Vård- och äldre- och omsorgsnämnden jämkar avgiften för vård och omsorg i förhållande till betalningsutrymmet. Om betalningsutrymmet är obefintligt betalar den enskilde ingen avgift för vård- och omsorg. I denna jämkning tas inte dubbla boendekostnader med.

Vård- och äldre- och omsorgsnämnden kan inte jämka hyran eftersom ansvaret för hyror ligger hos Lokalförsörjningsnämnden. Detta leder till att de som redan har sänkt avgift eller noll kronor i avgift ändå kan få dubbla boendekostnader, som gör att de har högre hyra än de har kvarvarande betalningsutrymme. Många har idag redan sänkt avgift eller noll kronor i avgift, vilket gör att arbetssättet med att endast jämka avgiften för vård- och omsorg inte löser problematiken som uppstår vid dubbla boendekostnader. I januari 2023 betalade 42% av brukarna full avgift utan avdrag. Resterande hade sänkt avgift eller noll kronor i avgift.

Borås Stad räknar in 2200 kronor för kosten som ett individuellt tillägg, innan avgiftsutrymmet räknas fram. Borås Stad frågar inte heller efter banktillgodohavanden av kontanta medel, fonder och aktier. De två faktorerna bidrar ytterligare till att många har sänkt avgift eller noll kronor i avgift.

När den enskilde får dubbla hyror i samband med inflyttning till vård- och omsorgsboende och är 66 år och äldre, kan avgiftshandläggare endast hänvisa till att söka bostadstillägg från Pensionsmyndigheten för den högsta hyran. Det löser dock inte problematiken eftersom många redan har bostadstillägg. Handläggningstiden för bostadstillägg är dessutom 3 – 4 månader och betalas ut retroaktivt i de fall de beviljas, vilket gör att den enskilde ändå inte får hjälp med hyran under den period som är aktuell. De som är 65 år och yngre kan söka bostadsbidrag från Försäkringskassan, som har liknande handläggningstider som Pensionsmyndigheten.

I Borås Stads ”[Taxa för vård och omsorg om äldre personer](https://boras.se)” (boras.se), framkommer dessa fall där avgiften kan **jämkas** eller **nedsättas**:

- ”Om en make/maka eller registrerad partner flyttar till vård- och omsorgsboende och den andre bor kvar i den ursprungliga bostaden. Den kvarboende ska inte drabbas av en oskäligt försämrad situation”.
- ”Om någon flyttar med sin make/maka, registrerad partner eller sambo till vård- och omsorgsboende utan att själv ha behov av omsorg i sådan omfattning. Den medflyttande betalar då avgift efter de faktiska insatserna”.
- ”Vård- och äldre- och omsorgsnämnden samt Sociala omsorgsnämnden kan bevilja nedsättning av eller befrielse från avgift, om det finns särskilda omständigheter i det enskilda fallet”.

Vård- och äldrenämnden kan idag inte göra något för att sänka hyran eftersom ansvaret för hantering av hyror ligger hos Lokalförsörjningsnämnden. Konsekvenserna med arbetssättet idag är att det inte finns något att jämka på eftersom många redan har sänkt eller noll kronor i avgift och hyrorna hanteras av annan nämnd. Detta kan i sin tur leda till att den enskilde får skulder som hamnar hos Kronofogdemyndigheten om hen inte betalar. Hos Kronofogdemyndigheten ökar skulderna på grund av avgifter och ränta.

4 Olika förslag på nya arbetsätt

Utredningen redogör för olika arbetsätt för att hantera den enskildes ökade kostnader för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgboende.

4.1 Vård- och äldreomsorgen jämkar hyran

Ett arbetsätt som tidigare har undersökts är om Vård- och äldreomsorgen skulle ta över faktureringen av hyran som den enskilde ska betala. Hyran för lägenheten på vård- och omsorgboendet skulle då komma med på samma faktura som Vård- och äldreomsorgen skickar ut och har hand om idag. Denna faktura innehåller avgift för vård- och omsorg och kost. Vård- och äldreomsorgen skulle med det arbetsättet även kunna jämkas på hyran.

Lokalförvaltningsnämnden är den nämnd som enligt reglemente ansvarar för teknisk och ekonomisk förvaltning av fastigheterna för vård- och omsorgboenden. Ekonomisk förvaltning innebär ansvar för såväl intäkter som kostnader. Till största delen finansieras fastigheterna av hyresintäkter från brukarna vilket innebär att hyresadministrationen är avgörande för att kunna ta det ekonomiska ansvaret. Att enbart ha ett kostnadsansvar ger inte lokalförvaltningsnämnden rätt förutsättningar för en effektiv förvaltning av fastigheterna.

I hyresadministrationen ingår inte bara utskick av hyresaviser utan också avtalshandlingar, inkasso-ärenden, kontakter med anhöriga, handtering av avbetalningsplaner, anstånd, kostnadshandlingar i samband med besiktningar och slutstädning med mera. En överflyttning av hyresadministrationen till Vård- och äldreomsorgen skulle således påverka ansvaret för den ekonomiska förvaltningen av fastigheterna samt innebära en ökad administrativ belastning om uppskattningsvis en tjänst.

4.2 Förändrat administrativt arbetsätt i hyresadministrationen hos Lokalförvaltningsnämnden

Ett förslag på arbetsätt var i den tidigare utredningen, att Borås Stad efterskänker hyran på Borås Stads vård- och omsorgboende under den tid den enskilde har dubbla boendekostnader, dock tre månader som längst.

Lokalförvaltningsnämnden är den nämnd i Borås Stad, som idag ansvarar för hyrorna för vård- och äldreomsorgen. Idag skriver Lokalförvaltningsnämnden av många hyror, gör avbetalningsplaner, samt ger anstånd. Ett förändrat arbetsätt skulle förmodligen minska antalet avskrivningar, avbetalningsplaner och anstånd. Det förutsätter att den enskilde ansöker hos

Lokalförvaltningsnämnden om att få hyran för vård- och omsorgboende reducerad. Reduceringen rör hela hyresbeloppet under högst tre månader. Alla kan ansöka om denna reduktion. En grov uppskattning är att det initialt ger en minskad hyresintäkt om ca 1,2 mnkr. Intäktsminskningen baseras på en grov uppskattning om att 5 personer per månad får sin hyra reducerad, vilket innebär 60 personer per år. Varje person får en reducerad hyra på maximalt 3 månader, vilket ger 180 månaders hyresreduktion totalt vid en hyreskostnad om 6 700 kr/mån. Den verkliga hyresförlusten blir dock sannolikt lägre än 1,2 mnkr då

antalet avskrivningar av hyresförluster, upprättande av avbetalningsplaner och anstånd skulle minska.

Det förändrade arbetssättet förutsätter samarbete mellan Lokalförsörjningsnämnden och Vård- och äldrenämnden.

Detta arbetssätt har dock visat sig inte vara möjligt, eftersom kostnadsfördelningen mellan nämnderna skulle bli otydlig och komplicerad att hantera.

4.3 Den enskildes ansvar – ansöka om försörjningsstöd

I Borås Stad är det Arbetslivsnämnden som handlägger ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, så kallat försörjningsstöd. Den enskilde kan ansöka om bistånd, men Arbetslivsnämnden beviljar inte bistånd för dubbla hyror. Försörjningsstöd är samhällets sista skyddsnät när alla andra möjligheter att hantera den uppkomna ekonomiska situationen, är uttömda. Detta anses inte vara fallet när en person har fått plats på vård- och omsorgsboende. Arbetslivsnämnden informerar istället den enskilde om att hen kan söka äldreförsörjningsstöd från Pensionsmyndigheten.

Äldreförsörjningsstödet är ett stöd för personer som har låg eller ingen pension och innebär att hen ska kunna betala för sin försörjning och sitt boende för att uppnå skälig levnadsnivå.

När man söker äldreförsörjningsstöd får man räkna med skälig bostadskostnad, det vill säga upp till 7 500 kronor i månaden för ogifta och 3 750 kronor i månaden för gifta, registrerad partner eller sambo.

En dom från Kammarrätten i Stockholm 2019-10-17, mål 3446-19, beslutade att en 74-åring nekas bistånd till hyra för gamla lägenheten när hon flyttat till äldreboende. Frågan i det här målet är om en kvinna ska få bistånd till hyran för sin gamla lägenhet under uppsägningstiden trots att hon flyttat till ett äldreboende. Kammarrätten slår fast att hyran inte är en skälig kostnad för boende eftersom kvinnan inte längre har något behov av lägenheten eller av dubbla boenden. Eftersom hon inte kan bli vräkt från lägenheten riskerar hon inte heller några allvarliga sociala kostnader om skulden inte betalas. Enligt 4 kapitlet 3§ socialtjänstlagen (SoL) kan man få försörjningsstöd till skäliga kostnader för boende. Bistånd till skulder bör däremot bara betalas ut om det är enda möjligheten för den enskilde att få en skälig levnadsnivå. Sådant bistånd bör bara beviljas om det skulle få allvarliga sociala konsekvenser för personen om skulden inte betalades. Det kan till exempel gälla skulder för boendekostnader.

4.4 Den enskildes ansvar – förhandla om hyran

Vård- och äldrenämndens förhållningssätt är att den enskilde redan idag ska ta eget ansvar för sin ekonomi och hälsa i den utsträckning det är möjligt. En möjlig lösning för den enskilde redan idag är att förhandla om förkortad uppsägning eller be om att få lägga upp en betalningsplan med den före detta hyresvärden eller be om att få anstånd eller avbetalningsplan på hyran på vård- och omsorgsboendet via Lokalförsörjningsnämnden.

Enligt 12 kapitlet 5§ jordabalken, är hyresgästen skyldig att betala hyra under uppsägningstiden även om hyresgästen flyttat ut tidigare. Detta gäller såvida inte hyresvärden gått med på att den enskilde slipper betala. Ifall den enskilde inte kan betala hyra finns en risk att hen blir förverkad. Med förverkad menas att hyresvärden säger upp hyresavtalet och detta upphör att gälla direkt, utan att prövas av hyresnämnden. En sådan prövning handläggs istället av kronofogdemyndigheten eller tingsrätten. Då gäller andra regler för uppsägning och delgivning.

I 12 kapitlet 42§ jordabalken står dels att hyresrätten är förverkad, dels att hyresvärden är berättigad att säga upp avtalet i förtid om hyresgästen dröjer med att betala hyran mer än en vecka efter förfallodagen.

Detta arbetssätt förutsätter att den enskilde har förmåga att förhandla samt komma överens med hyresvärden, eller att det finns en anhörig som kan och vill hjälpa till. Det förutsätter också att hyresvärden är tillmötesgående och går med på att förhandla om uppsägningstid eller att lägga upp en betalningsplan.

4.5 Vård- och äldreomsorgen reducerar avgiften för vård- och omsorg

Efter genomförd remissrunda och fortsatt utredningsuppdrag kring ersättning för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende, har ett förslag setts över där Vård- och äldreomsorgen ytterligare reducerar avgiften för vård- och omsorg.

I nulägesbeskrivningen i kapitel 3, beskrivs att Vård- och äldreomsorgen idag jämkar vård- och omsorgsavgiften. Vård- och äldreomsorgen jämkar avgiften för vård och omsorg i förhållande till betalningsutrymmet efter att en av de två hyrorna räknats in. Om så är fallet att betalningsutrymmet är obefintligt, betalar den enskilde ingen avgift för vård- och omsorg. I denna jämkning kan inte dubbla boendekostnader tas med eftersom Vård- och äldreomsorgen inte hanterar hyror. Ansvaret för hyror ligger hos Lokalförvaltningsnämnden.

Många har idag redan sänkt vård- och omsorgsavgift eller noll kronor i avgift, vilket gör att arbetssättet med att endast jämka avgiften för vård- och omsorg inte löser problematiken som uppstår vid dubbla boendekostnader. Vård- och äldreomsorgen kan alltså inte nå de brukare som har störst problematik när det uppstår dubbla boendekostnader, eftersom jämkningen redan idag görs i den utsträckning som är möjlig.

Att fråga om brukaren har sökt och / eller fått beviljat bostadstillägg alternativt bostadsbidrag är inte aktuellt eftersom det står i 8 kapitlet 4§ socialtjänstlagen att det är de förväntade inkomsterna under de kommande 12 månaderna som utgör underlaget för vård- och omsorgsavgiften. Kapital får således inte tas med i beräkningarna för vård- och omsorgsavgift. Däremot tar Premiepensionsmyndigheten, respektive Försäkringskassan, med kapital i beräkningarna av bostadstillägg respektive bostadsbidrag. En brukare kan få bostadstillägg om hen har pengar på banken eller andra tillgångar men förmögenheten påverkar hur årsinkomsten beräknas. Om brukaren är

ensamstående räknas 15% av förmögenheten över 100 000 kronor med som en del av årsinkomsten.

4.6 Vård- och äldreomsorgen reducerar avgiften för kost

Efter genomförd remissrunda och fortsatt utredningsuppdrag kring ersättning för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende, har ett förslag utretts där Vård- och äldreomsorgen skulle kunna reducera avgiften för kost.

Idag betalar brukaren vård- och omsorgsavgift utifrån betalningsutrymme och många har ingen avgift på grund av att de inte har något betalningsutrymme. Detta innebär att den enda kostnaden som återstår, efter att vård- och omsorgsavgiften reducerats, är avgiften för kost.

Under 2024 är avgiften för kost 4890 kr/person och månad. Uppskattningsvis är det 5-10 personer per månad som hör av sig om problematik med dubbla boendekostnader. Vid reduktion av kostavgiften skulle det innebära en minskad intäkt för Vård- och äldreomsorgen på 20 000 – 40 000 kr/månad. Om alla som flyttar in på vård- och omsorgsboende skulle bli beviljade reduktion av kostavgift de första tre månaderna, skulle det innebära en minskad intäkt med cirka 125 000 kr/månad.

Konsekvensen av att reducera kostavgiften är dock att det individuella tillägget som alla brukare på vård- och omsorgsboende i Borås Stad får, på grund av fördyrande matkostnader, skulle tas bort per automatik. Detta för med sig att brukaren skulle få ett högre avgiftsutrymme, vilket i sin tur kan innebära att avgiften för vård och omsorg ökar. Att reducera kostavgiften löser inte den ekonomiska problematiken för den mest utsatta brukaren.

5 Omvärldsbevakning

Vid omvärldsbevakning framkommer att en del kommuner jämkar på vård och omsorgsavgiften, medan andra på hyran, vid dubbla boendekostnader i samband med flytt till vård- och omsorgsboende.

Gävle kommun fakturerar två månader i efterskott. Kunden har också möjlighet att ansöka om sänkt omvårdnadsavgift vid dubbelt boende i tre månader och för månaden hen flyttar in.

Uppsala kommun tar hänsyn till dubbel boendekostnad om en brukare flyttar in på ett särskilt boende, i max tre månader. Vid beräkning av dubbla boendekostnader minskas först omsorgsavgiften ner till noll kronor. Vid ett negativt avgiftsutrymme minskas även avgiften för måltiderna, dock som mest ner till beräknade normala levnadskostnader för livsmedel för aktuellt år. I de fall den enskildes avgiftsutrymme blir negativt sedan bostadskostnader och förbehållsbelopp avräknats från nettoinkomsterna sker ingen jämkning av hyresavgiften i den särskilda boendeformen.

Jönköpings kommun ger inget bidrag för hyran/hyrorna. Däremot kan vårdavgiften komma att jämkas eftersom man vid beräkning av avgiften räknar med en dubbel boendekostnad, i max 3 månader.

Västerås kommun tar hänsyn till dubbla boendekostnader genom att jämka på vård- och omsorgsavgiften samt avgift för kost.

Örebro kommun tar hänsyn till dubbla boendekostnader genom att jämka på vård- och omsorgsavgiften i maximalt tre månader.

Umeå kommun tar hänsyn till dubbla boendekostnader genom att jämka på vård- och omsorgsavgiften i maximalt tre månader.

Eskilstuna kommun tar hänsyn till dubbla boendekostnader genom att jämka på vård- och omsorgsavgiften i maximalt tre månader.

Karlstads kommun nolltar alltid vårdavgiften första månaden, men sedan kan brukaren ansöka om sammanlagt tre månader.

I Malmö Stad kan vård- och omsorgsavgiften jämkas i max tre månader vid inflyttning till vård- och omsorgsboende om man har dubbel boendekostnad, samt är ensamstående. Om brukaren har en förmögenhet överstigande 100.000kr eller inte ansökt om bostadstillägg/bostadsbidrag kan det påverka avgiftsreduceringen.

I Halmstads kommun kan man ansöka om reduktion av den lägsta hyran/boendekostnaden helt eller delvis. Reduktion kan ske i högst tre månader.

I Luleå kommun kan den enskilde ansöka om jämkning för dubbla boendekostnader. Villkoren är att den enskilde är ensamstående eller att partnern redan bor på ett annat boende, och att man ej har kapital över 100.000 kronor. Maxhyran får vara 5.560 kronor, och jämkning beviljas upp till 3 månader, det vill säga det som är normal uppsägningstid för en lägenhet. Dock

så är den enskilde skyldig att meddela avgiftshandläggarna om dubbla boendekostnader upphör tidigare.

I Norrköpings kommun kan den enskilde ansöka om att förbehålla sig medel för dubbla boendekostnader.

I Helsingborgs Stad har personer som flyttar in på vård- och omsorgsboende möjlighet att ansöka om jämkning för dubbla boendekostnader.

Göteborgs Stad kan bevilja befrielse från hyra/boendeavgift under inflyttningsmånaden plus ytterligare högst tre månader, dock så länge dubbla boendekostnader finns. Avgiftsnedsättningen görs alltid för den lägsta hyran. Hyresnedsättning görs inte om den enskilde har tillgångar/förmögenhet över tre prisbasbelopp. I de fall brukaren flyttar från egen fastighet/bostadsrätt, inräknas inte värdet i denna förmögenhet.

Gemensamt för samtliga kommuner i omvärldsbevakningen, där man kan ansöka om jämkning för dubbla boendekostnader, finns krav på den enskilde samt regler, för att ansökan ska beviljas.

6 Bedömningar och slutsatser

Efter genomförd remissrunda och fortsatt utredningsuppdrag kring ersättning för dubbel bosättning vid inflyttning till vård- och omsorgsboende, har ytterligare förslag tagits fram. Utredningen redogör för följande alternativ:

- Vård- och äldreomsorgsnämnden jämkar hyran
- Förändrat administrativt arbetssätt i hyresadministrationen hos Lokalförsörjningsnämnden
- Den enskildes ansvar – ansöka om försörjningsstöd
- Den enskildes ansvar förhandla om hyran
- Vård- och äldreomsorgsnämnden reducerar avgiften för vård- och omsorg
- Vård- och äldreomsorgsnämnden reducerar avgiften för kost

Före genomförd remissrunda, var bedömningen att ett förändrat administrativt arbetssätt i hyresadministrationen hos Lokalförsörjningsnämnden, där Lokalförsörjningsnämnden reducerar hyran, var det arbetssätt som var lämpligast då det i sakfrågan handlar om att en brukare har problem med just dubbla boendekostnader. Det arbetssättet visade sig dock inte vara möjligt, eftersom kostnadsfördelningen mellan nämnderna skulle bli otydlig och komplicerad att hantera.

Ett arbetssätt som utretts i det fortsatta utredningsuppdraget, är om det går att ytterligare reducera vård- och omsorgsavgiften. Många har idag redan sänkt vård- och omsorgsavgift eller noll kronor i avgift, vilket gör att arbetssättet med att endast jämka avgiften för vård- och omsorg inte löser problematiken som uppstår vid dubbla boendekostnader. Vård- och äldreomsorgsnämnden kan alltså inte nå de brukare som har störst ekonomisk utsatthet när det uppstår dubbla boendekostnader, eftersom jämkningen görs i den utsträckning som är möjlig redan idag. Det går inte att ytterligare reducera vård- och omsorgsavgiften.

Ett annat sätt som utretts utifrån det fortsatta utredningsuppdraget, är att reducera avgiften för kost eftersom det är den enda avgiften från Vård- och äldreomsorgsnämnden som kvarstår, efter att vård- och omsorgsavgiften reducerats. Konsekvensen av att reducera kostavgiften är dock att det individuella tillägget som alla brukare på vård- och omsorgsboende i Borås Stad får, på grund av fördyrande matkostnader, skulle tas bort per automatik. Detta för med sig att brukaren skulle få ett högre avgiftsutrymme, vilket i sin tur kan innebära att avgiften för vård och omsorg ökar. Att reducera kostavgiften ger alltså inte den effekt som Vård- och äldreomsorgsnämnden vill uppnå med att lindra den ekonomiska situationen för brukaren.

Syftet med utredningsuppdraget är att lindra den enskildes ekonomiska situation vid inflyttning till vård- och omsorgsboende i de fall man har dubbla boenden under en period. Utredningen har dock visat att det inte går att lindra den ekonomiska situationen för de som har störst svårigheter med att betala dubbla boendekostnader. Vård- och äldreomsorgsnämnden kan alltså inte uppnå de

effekter för brukaren som nämnden avser med utredningen. Om något av arbetssätten ändå väljs får det konsekvenser för Vård- och äldre- och äldreomsorgens ekonomi utan att brukare, som har störst svårigheter att betala dubbla boendekostnader, gynnas.

Det finns heller inte fler möjliga sätt att lösa frågan eftersom Vård- och äldre- och äldreomsorgens varken kan hantera hyran på vård- och omsorgsboende, eller kan sänka avgifter som ger lindrande effekter för brukaren.

Det arbetssätt som idag råder är att Vård- och äldre- och äldreomsorgens jämkar vård- och omsorgsavgiften så långt det är möjligt, samt ger brukare på vård- och omsorgsboende ett individuellt tillägg på grund av fördyrande matkostnader. Genom detta arbetssätt gör Vård- och äldre- och äldreomsorgens redan idag det som är möjligt inom sitt ansvarsområde enligt reglementet och enligt gällande lagstiftningar, vad gäller kostnadsreduceringar för den enskilde. Utredningens bedömning och slutsats är att det arbetssätt som råder idag fortsätter.

Eftersom brukare endast blir hjälpta av att inte behöva betala ena hyran under den tid de har dubbla boendekostnader, kommer Vård- och äldre- och äldreomsorgens även i fortsättningen hänvisa hyresfrågor till Lokalförsörjningsnämnden, som är den nämnd som ansvarar för hyresadministrationen för lägenheter på vård- och omsorgsboende.

Taxan för vård och omsorg behöver inte skrivas om eftersom arbetssättet inte förändras.

Referenser

Referenspersoner

Utredningens arbetsgrupp bestående av avgiftshandläggare, systemadministratör, förvaltningscontroller, ekonom, enhetschef team 34 och, utredare, samt enhetschef staben Lokalförsörjningsförvaltningen.

1e socialsekreterare, Arbetslivsförvaltningen

Förvaltningsjurist, Sociala omsorgsförvaltningen

Webbsidor

[Pensionsmyndigheten.se](https://pensionsmyndigheten.se)

[Forsakringskassan.se](https://forsakringskassan.se)

[Konsumenternas.se](https://konsumenternas.se)

[Riksdagen.se](https://riksdagen.se)

Övrigt

Kammarrätten i Stockholm 2019-10-17, mål 3446-19

Bilagor

Bilaga 1 – Meddelandeblad från Socialstyrelsen

Meddelandeblad

Nr 9/2023

Mottagare: Handläggare med ansvar för avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorg

Uppgifter för beräkning av avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorgen år 2024

Flera av de belopp som används för att beräkna avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorgen är enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, knutna till prisbasbeloppet. I detta meddelandeblad redovisar Socialstyrelsen några av de belopp som kan användas för att beräkna de avgifter som är knutna till prisbasbeloppet.

Prisbasbeloppet 2024

För år 2024 är prisbasbeloppet 57 300 kronor.

Högekostnadsskyddet enligt 8 kap. 5 § SoL

Avgiften för hemtjänst, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård och förbrukningsartiklar får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. **För år 2024 motsvarar det 2 574,70 kr per månad.**

Avgiften för bostad i särskilt boende, som inte omfattas av hyreslagen, får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet. **För år 2024 motsvarar det 2 644,90 kr per månad.**

Minimibeloppet enligt 8 kap. 7 § SoL

Det minimibelopp som gäller för ensamstående ska, om inte annat följer av 8 kap. 8 § SoL, alltid utgöra per månad, lägst en tolfedel av 1,4789 gånger prisbasbeloppet. **För år 2024 motsvarar det 7 062 kronor per månad.**

Minimibeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor ska utgöra lägst en tolfedel av 1,2066 gånger prisbasbeloppet. **För år 2024 motsvarar det 5 761,50 kr per månad.**

Yngre personer med funktionsnedsättning har i vissa fall särskilda kostnader för bostättning och familjebildning. Enligt förarbetena till socialtjänstlagens avgiftsbestämmelser bör levnadsomkostnader för yngre personer med funktionsnedsättning, efter en individuell prövning, beräknas till en nivå som överstiger minimibeloppet med upp till 10 %.¹

Individuell prövning av minimibeloppet

Enligt 8 kap. 8 § första stycket SoL ska en kommun höja minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde på grund av särskilda omständigheter varaktigt har behov av ett inte oväsentligt högre belopp än det som anges i 8 kap. 7 § SoL. Eftersom en person kan ha faktiska kostnader som överstiger minimibeloppet enligt 8 kap. 7 § SoL så kan ett höjt minimibelopp fastställas efter en individuell prövning. Kostnader som kan beaktas är t.ex. fördyrade kostnader för resor, för viss typ av kost eller på grund av funktionshinder. Kommunen bör godta den faktiska merkostnaden om den inte är oskäligt hög.²

Kommunen får även i vissa fall minska minimibeloppet enligt 8 kap. 8 § andra stycket SoL. Om kostnadsposten som föranleder minskningen ingår i Konsumentverkets beräkningar för hushållsbudget så bör minskningen baseras på deras beräkningar. Det beror på att även den schablonmässiga delen av minimibeloppet i huvudsak grundas på Konsumentverkets beräkningar.³

Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader

Konsumentverket gör årliga beräkningar av referensvärden för levnadskostnader. Levnadskostnaderna omfattar varor och tjänster som ett hushåll vanligen behöver för att klara vardagens behov. Dessa beräkningar bör ligga till grund för vissa av de kostnadsposter som minimibeloppet ska täcka. I detta meddelandeblad redovisar vi Konsumentverkets beräkningar för år

---

¹ Proposition 2000/01:149 Avgifter inom äldre och handikappomsorg s. 41.

² Prop. 2000/01:149 s. 59.

³ Prop. 2000/01:149 s. 40–41.

2024. (Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad – Prognos för år 2024, se tabell).

På Konsumentverkets hemsida finns mer information om beräkningarna och de olika utgiftsposterna, läs mer här: www.konsumentverket.se/om-konsumentverket/var-verksamhet/privatekonomi/kostnadsberakningar/.

Här finns framräknade belopp för 2024:

<https://publikationer.konsumentverket.se/privatekonomi/koll-pa-pengarna>.

Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad år 2024

Livsmedelskostnader	6-11 mån	1 år	2-5 år	6-9 år	10-13 år	14-17 år	18-30 år	31-60 år	61-74 år	75 år -
All mat lagas hemma	1 090	1 220	1 630	2 380	2 990	3 600	3 940	3 710	3 330	*
... förutom lunch på vardagar	750	910	1 260	1 850	2 320	2 800	3 070	2 890	2 590	*

Individuella kostnader	0 år	1-3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-17 år	18-25 år	26-49 år	50-64 år	65 år-
Kläder och skor	1 050	1 030	1 130	1 110	980	930	840	800	760	700
Fritid och lek	120	240	420	500	490	600	660	640	630	600
Mobiltelefon **				90	120	160	160	160	100	100
Personlig hygien ***	500	790	210	220	460	810	820	770	750	700
Barn- och ungdomsförsäkring	220	220	220	220	220	220				
Övrig barnutrustning	970	520	20	20						
Summa individuella kostnader	2 860	2 800	2 000	2 160	2 270	2 720	2 480	2 370	2 240	2 100

Hushållsgemensamma kostnader	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers
Förbrukningsvaror	160	210	320	370	450	520	570
Hemutrustning	1 100	1 220	1 570	1 920	2 120	2 310	2 430
Medier ****	1 600	1 850	2 080	2 330	2 530	2 730	3 050
Hushållsel	430	560	740	920	1 070	1 220	1 360
Vatten och avlopp	180	360	540	720	900	1 080	1 260
Hemförsäkring (storstad)	200	220	270	330	360	430	440
Hemförsäkring (mellanstor stad)	140	160	200	250	290	320	330
Hemförsäkring (mindre tätort)	130	140	160	200	230	270	270
Summa (storstad)	3 670	4 420	5 520	6 590	7 430	8 290	9 110
Summa (mellanstor stad)	3 610	4 360	5 450	6 510	7 360	8 180	9 000
Summa (mindre tätort)	3 600	4 340	5 410	6 460	7 300	8 130	8 940

* Matkostnaden beräknas med hjälp av de nordiska näringsrekommendationerna (NNR 2012) som visar dagsbehovet av energi och näring för olika åldersgrupper. Det rekommenderade dagsbehovet av energi sträcker sig endast upp till 74 år. Konsumentverket kan därför inte presentera några matkostnader från 75 år och uppåt.

** Gäller för barn från 8 år

*** För 18–23 åringar ska kostnaden minskas med 80 kr/månad på grund av fri tandvård.

**** Här ingår familjeabonnemang för mobiltelefon. För hushåll som har barn under 8 år ska kostnaden minskas med 199 kr per månad.

Merkostnad för mat vid fastställande av förbehållsbelopp

De schabloniserade kostnaderna för kost som ingår i minimibeloppet är framräknade för personer som är 61 år och äldre.⁴ Eftersom personer som är under 61 år normalt konsumerar mer livsmedel och därmed också har en högre kostnad för livsmedel ska kommunerna ta hänsyn till denna merkostnad. Det innebär även att yngre personer med funktionsnedsättning bör få ett högre belopp för livsmedelskostnaden än äldre personer. Vägledande för beräkningen av denna kostnad bör vara Konsumentverkets beräkning av livsmedelskostnader för olika åldersgrupper.⁵

⁴ Prop. 2000/01:149 s. 39.

⁵ Prop. 2000/01:149 s. 41.

På samma sätt som för yngre personer med funktionsnedsättning kan kommunen behöva höja minimibeloppet för personer som är 61 år och äldre om de har varaktiga merkostnader till ett inte oväsentligt högre belopp för livsmedel.⁶ Det innebär att det i vissa fall kan finnas anledning att höja minimibeloppet på grund av en merkostnad för mat även för personer som lagar sin mat själva och inte enbart för dem som betalar mat från hemtjänsten.

Minimibeloppet kan behöva höjas om den enskilde har merkostnader för livsmedel, t.ex. på grund av att denne köper viss kost via hemtjänsten i ordinärt eller i särskilt boende eller dagverksamheten. Den faktiska merkostnaden bör godtas om den inte är oskäligt hög.⁷ Om kost ingår i avgiften har kommunen rätt att minska den enskildes minimibelopp.⁸

---

⁶ Prop. 2000/01:149 s. 59.

⁷ Prop. 2000/01:149 s. 59.

⁸ Prop. 2000/01:149 s. 41.

Denna information (artikelnr 2023-12-8847) kan laddas ner från
socialstyrelsen.se/publikationer.

Malin Huttu
Handläggare
033 35 36 66

Datum
2024-04-22

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2024-00103 1.1.3.0

Revidering av delegationsordning 2024-04-22

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att godkänna revidering av
delegationsordningen.

Ärendet i sin helhet

Vård- och äldre-
nämndens delegationsordning har setts över för att säkerställa
att den är uppdaterad med aktuell information.

Ett tillägg har gjorts gällande delegation för automatiserad beslutfunktion vid
bistånd om trygghetslarm. Övriga ändringar avser anpassning efter förändrad
lagstiftning samt ändringar av redaktionell karaktär.

Beslutsunderlag

1. Delegationsordning, med spårbara ändringar

Samverkan

Informeras vid FSG 2024-04-16

Beslutet expedieras till

1. Förvaltningsledning, Vård- och äldre-
förvaltningen

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

Vård- och äldreämnden

Delegationsordning

Delegationer till förvaltningschef med rätt att vidaredelegera

Fastställt av:

Vård- och äldregruppen att gälla från 2017-01-01

Senaste reviderad: 2023-06-13

För ev. uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Nämndsekreterare

Dokumentet gäller för: Vård- och äldregruppen

Innehållsförteckning

Förkortningar.....	5
Förklaringar	6
Ansvarsområde	6
Syftet med delegation.....	6
Delegater	6
Vidaredelegation	6
Ärenden som inte går att delegera	6
Nämndens återkallande	7
Brådskande ärenden	8
Anmälan av delegationsbeslut	8
Attesträtt.....	8
Personalärenden.....	8
Upphandlingsärenden.....	8
Kostnadsansvar	8
Facklig samverkan och MBL.....	9
1. Allmän handling, Ekonomi och Personal	10
1.A. Allmän handling	10
1.B. Dataskyddsförordning	11
1.C. Ekonomi, upphandling m.m.	11
1.D. Personalärenden	14
1.E. Medbestämmandelagen (MBL)/Samverkansavtalet.....	19
2. Ärendehandläggning	20
2.A. Bistånd.....	20
2.B. Överflyttning av ärenden	22
2.C. Avgifter	23

2.D. Bostadsanpassning	23
2.E. Jäv	24
3. Tillsyn och utredning – lex Sarah och lex Maria	24
4. Överklaganden, yttranden m.m.....	25
5. Övriga ärenden.....	26
5.A. Smittskyddslagen.....	26
5.B. Ärenden om god man/förvaltare.....	26
5.C. Privata utförare, LOU	27
5.D. Övrigt.....	27

Förkortningar

(Eventuellt förekommande)

AB	Allmänna bestämmelser
CKS	Centrum för kunskap och säkerhet
EC	Enhetschef
FB	Föräldrabalken
FC	Förvaltningschef
FVL	Förvaltningslagen
HSL	Hälsa- och sjukvårdslagen
IVO	Inspektionen för vård och omsorg
KomL	Kommunallagen
KU	Kvalitet- och utvecklingsfunktionen
LAS	Lagen om anställningsskydd
LAO	Lagen om offentlig anställning
M	Verksamhetsområde myndighet
MAS	Medicinskt ansvarig sjuksköterska
MAR	Medicinskt ansvarig rehabiliteringspersonal
MBL	Medbestämmandelagen
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen
SAS	Socialt ansvarig samordnare
SoL	Socialtjänstlagen
SOSFS	Socialstyrelsens författningssamling
TF	Tryckfrihetsförordningen
VC	Verksamhetschef
VC (htj)	Verksamhetschef hemtjänst
VC (k)	Verksamhetschef korttid
VC (M)	Verksamhetschef myndighet
VC (vobo)	Verksamhetschef vård- och omsorgsboende

Förtydligande:

Begreppet verksamhetschef innefattar samtliga chefer direkt underställda förvaltningschef. I delegationer som är specifikt till en viss verksamhetschef så anges det särskilt.

Exempelvis: verksamhetschef (vobo) eller HR-chef.

Förklaringar

Ansvarsområde

Vård- och äldrenämndens ansvarsområden framgår av reglementet.

Syftet med delegation

Delegering innebär att nämnden överför självständig beslutanderätt, dvs. ger någon i uppdrag att fatta beslut på nämndens vägnar i vissa ärenden. Syftet med delegation är att nå en administrativt enklare och snabbare handläggning. Delegationsbeslut fattas i namn av den som gett delegationen och gäller på samma sätt som om nämnden själv fattat dem.

Verkställighet hör till respektive befattnings arbetsuppgifter och tas inte upp i en delegationsordning. Exempel på verkställighet är att genomföra förhandlingar, bevilja personal ledighet, besluta om lön, fakturera, lämna ut allmän offentlig handling.

Delegater

En nämnd får uppdra att fatta beslut på nämndens vägnar till

- Nämndens presidium
- Ett utskott (avdelning) av nämnden, t.ex. ett arbetsutskott
- En enskild ledamot eller ersättare, t.ex. ordförande.
- En anställd hos kommunen. Denne behöver inte nödvändigtvis vara anställd hos den nämnd som delegerar beslutanderätten.
- En automatiserad beslutsfunktion i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Det går inte att fatta gemensamma beslut. T.ex. kan en grupp anställda eller en grupp bestående av anställda och förtroendevalda gemensamt inte fatta beslut.

Vidaredelegation

Nämndens delegation är lägsta beslutsnivå och får inte delegeras vidare.

Om förvaltningschefen vill förbehålla sig rätten att besluta i ett visst ärende eller i en viss typ av ärenden, ska den som tilldelats beslutanderätten underrättas om det i förväg. Förvaltningschef som delegerat beslutanderätten i ett ärende får inte ändra ett redan fattat beslut.

Ärenden som inte går att delegera

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
- Framställningar eller yttrande till Kommunfullmäktige, liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av Kommunfullmäktige har överklagats
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, t.ex när riktlinjer frångås
- Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Nämndens återkallande

Nämnden kan när som helst återkalla en delegation. Detta kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Nämnden kan också föregripa ett beslut i ett ärende genom att själv ta över ärendet och besluta. Däremot kan nämnden inte ändra ett beslut som redan är fattat av en delegat.

Brådskande ärenden

Ordföranden, eller annan nämndledamot som nämnden utsett, kan besluta på nämndens vägnar i brådskande ärenden. Beslutet ska då anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Anmälan av delegationsbeslut

Beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till nämnden enligt gällande rutin för respektive beslut. Anmälningrutinerna ska vara så utformade att nämnden får tillfredsställande insyn i och kontroll över hur beslutanderätten utövas. Nämnden avgör i vilken utsträckning och i vilken form delegationsbesluten ska anmälas till nämnden.

Tidpunkten för anmälan bestämmer beräkningen av besvärstiden när det gäller överklagan som laglighetsprövning. Tiden är tre veckor från den dag som det på kommunens anslagstavla anslagits att protokollet justerats. Vid förvaltningsbesvär är också överklagningstiden tre veckor, men räknas från den dag när den som beslutet rör fått ta del av beslutet.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten. Yttranden omfattas inte heller av anmälningsskyldigheten om det inte anges annat i gällande lagstiftning.

Attesträtt

Förvaltningschefen är bemyndigad att utse besluts- och behörighetsattestanter, enligt attestreglementet.

Personalärenden

Den som beslutar i personalärende ansvarar för att beslutet överensstämmer med författningar, föreskrifter i avtal samt övriga riktlinjer på det personaladministrativa området.

Vid anställning av personal i arbetsledande ställning, eller som annars har arbetsuppgifter av särskild betydelse, ska beslutsfattaren samråda med närmaste högre chef före beslut.

För lönesättning gäller särskilda rutiner.

Upphandlingsärenden

Den som beslutar om inköp eller träffar avtal om arbeten eller tjänster ansvarar för att upphandlingen sker enligt Borås Stads regler för upphandling. Beslutsfattaren ansvarar för att välja den upphandlingsform som är lämplig med hänsyn till kravet på affärsmässighet och behovet av samordning.

Beslutsärenden ska behandlas i ett sammanhang, dvs. ärendet får inte delas upp i syfte att kringgå befogenhetsbestämmelser. Den som beslutar om inköp ansvarar för att varan motsvarar de krav från bl.a. arbetsmiljösynpunkt som ställs på produkter i förvaltningens verksamhet.

Kostnadsansvar

Beslutsfattaren ska dels förvissa sig om att nödvändiga anslag finns för de kostnader som beslutet kan innebära, dels beakta anvisningarna för medelsanvändning. Beslutsfattaren ska också förvissa sig om att täckning finns i budget. Detta avser uppstart av verksamheter och anställning av personal.

Facklig samverkan och MBL

Beslutsfattaren ansvarar i förekommande fall för samverkan med de fackliga organisationerna enligt Borås Stads samverkansavtal.

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
	1. Allmän handling, Ekonomi och Personal			
	1.A. Allmän handling			
1	Utlämnande av uppgift med uppställande av förbehåll.	10 kap. 14 § OSL 12 kap. 2 § OSL	Enhetschef	
2	Beslut att lämna ut personuppgifter till statliga myndigheter, när detta begärs för forskningsändamål.	11 kap. 3 § OSL	MAS MAR Enhetschef	
3	Beslut om sekretess för uppgift om enskilds hälsotillstånd.	25 kap. 1-2 §§ OSL	MAS MAR Enhetschef	
4	Beslut om sekretess för uppgift om enskilds hälsotillstånd i förhållande till den enskilde.	25 kap. 6 § OSL	MAS MAR Enhetschef	
5	Beslut om sekretess inom socialtjänsten för uppgift om enskilds personliga förhållanden.	26 kap. 1 § OSL	Enhetschef	
6	Beslut om sekretess för uppgift om personliga förhållanden i anmälan i ärende om klagomål mot kommunal hälso- och sjukvård eller dess personal.	26 kap. 6 § OSL	MAS MAR Enhetschef	
7	Beslut om sekretess för uppgift i anmälan eller utsaga från enskild om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, i förhållande till den anmälan eller utsagan avser.	26 kap. 5 § OSL	Enhetschef	
8	Beslut om sekretess för uppgift om enskilds personliga förhållanden i ärende om bostadsanpassningsbidrag.	26 kap. 12 § OSL	Enhetschef (M)	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
9	Avslag på begäran om utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet i övrigt.	6 kap. 2 och 6 §§ OSL (2 kap. 2 och 14 §§ TF)	Nämndsekreterare Enhetschef (KU) Verksamhetschef	
	1.B. Dataskyddsförordningen			
1	~~Beslut med anledning av nämndens personuppgiftsansvar (ex. pub-avtal)~~	~~Dataskyddsförordningen~~	~~Förvaltningschef~~	
1	Ingå personuppgiftsbiträdesavtal inklusive instruktioner och datadelningsavtal	Dataskyddsförordningen	Den delegat som har rätt att teckna huvudavtalet	
2	Beslut att anmäla en personuppgiftsincident samt att upprätta anmälan och dokumentation	Dataskyddsförordningen	Enhetschef	
	1.C. Ekonomi, upphandling m.m.			
1	Begäran till Kommunstyrelsen om handkassa.	Kontant-hanterings-PM från Stadsrevisionen	Chef för ekonomifunktionen	
2	Skadeersättning till personal och allmänhet.		Respektive chef	OBS! Konsultera alltid försäkringsansvarig säkerhets-samordnare (vid CKS)
3	Tecknande av avtal för förhyrning av lokaler inom vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde upp till en hyreskostnad motsvarande 50 prisbasbelopp per år.		Förvaltningschef	Hyra för ev. lokaler som lämnas i samband med förhyrning av nya räknas av.

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
4	Uppdrag till Lokalförsörjningsförvaltningen om fastighetsrelaterade investeringar upp till 50 prisbasbelopp.		Förvaltningschef	Ex ombyggnad av befintlig lokal Uppdrag om fastighetsrelaterade investeringar som är med i nämndens beslutade lokalresursplan är inte ett delegationsbeslut som ska redovisas till nämnden
5	Uppdrag till Lokalförsörjningsförvaltningen om fastighetsrelaterade investeringar upp till 10 prisbasbelopp.		Chef för ekonomifunktionen	Ex ombyggnad av befintlig lokal
6	Upphandling av varor och tjänster upp till ett (1) prisbasbelopp inom drifts- och investeringsbudget anvisade medel.		Enhetschef	Avrop på befintliga ramavtal, inom drifts- och investeringsbudget anvisade medel betraktas som verkställighet och anmäls ej
7	Upphandling av varor och tjänster upp till 10 prisbasbelopp inom drifts- och investeringsbudget anvisade medel.		Verksamhetschef	Avrop på befintliga ramavtal, inom drifts- och investeringsbudget anvisade medel betraktas som verkställighet och anmäls ej

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
8	Upphandling av varor och tjänster upp till 50 prisbasbelopp inom drifts- och investeringsbudget anvisade medel.		Förvaltningschef	Avrop på befintliga ramavtal, inom drifts- och investeringsbudget anvisade medel betraktas som verkställighet och anmäls ej
9	Teckna individavtal med externa utförare för köpt korttidsplats		Verksamhetschef (M)	
10	Teckna individavtal med externa utförare för köpt boendeplats.		Verksamhetschef (M)	
11	Tecknande av individavtal om att sälja korttidsplats till annan kommun eller myndighet.		Verksamhetschef (k)	I samråd med boendeplaneringen
12	Tecknande av individavtal om att sälja vård- och omsorgsboendeplats till annan kommun eller myndighet.		Verksamhetschef (vobo)	I samråd med boendeplaneringen
13	Utse attestanter.	Borås Stads attestreglemente	Förvaltningschef	
14	Beslut om fördelning av tillfälliga/riktade statsbidrag.		Chef för ekonomifunktionen	
15	Ansöka om samt återrapportera statsbidrag		Chef för ekonomifunktionen	
16	Avskrivning av fordran avseende avgift enligt taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning samt avgift enligt taxa för mat inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning upp till ett halvt basbelopp		Avgiftshandläggare	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
	1.D. Personalärenden			
1	Ställföreträdande förvaltningschef vid förvaltningschefens frånvaro (ex. semester)		Förvaltningschef	Tillförordnad förvaltningschef utses av kommunstyrelsen

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
2	<p>~~Tillsvidareanställning av verksamhetschef. Före fyllda 68 år.~~</p> <p>Tillsvidareanställning av verksamhetschef före fyllda 69 år samt anställning för viss tid.</p>	<p>~~4 § LAS~~</p> <p>~~4 § AB~~</p> <p>4-5 §§ LAS</p> <p>4 § AB</p> <p>11 § MBL</p>	Förvaltningschef	<p>~~Före beslut om anställning av chef måste MBL-förhandling enligt § 11 (§14) ske. Anställningsbeslutet ska alltid föregås av samråd med HR-enheten om eventuell företrädesrätt enligt LAS. Innan anställningsbeslutet ska lönen vara fastställt och accepterad av den sökande.~~</p> <p>Anställningsbeslut ska alltid föregås av samråd med HR-funktionen om eventuell företrädesrätt enligt LAS.</p> <p>Före beslut om anställning av chef ska skyldigheterna enligt 11 § MBL i enlighet med Borås Stads samverkansavtal vara uppfyllda. Innan anställningsbeslutet ska lönen vara fastställt och accepterad av den sökande.</p>

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
3	<p>~~Tillsvidareanställning av enhetschef. Före fyllda 68 år.~~</p> <p>Tillsvidareanställning av enhetschef före fyllda 69 år samt anställning för viss tid.</p>	<p>~~4 § LAS~~</p> <p>~~4 § AB~~</p> <p>4-5 §§ LAS</p> <p>4 § AB</p> <p>11 § MBL</p>	Verksamhetschef	<p>~~Före beslut om anställning av chef måste MBL-förhandling enligt § 11 (§14) ske. Anställningsbeslutet ska alltid föregås av samråd med HR-enheten om eventuell företrädesrätt enligt LAS. Innan anställningsbeslutet ska lönen vara fastställd och accepterad av den sökande.~~</p> <p>Anställningsbeslut ska alltid föregås av samråd med HR-funktionen om eventuell företrädesrätt enligt LAS.</p> <p>Före beslut om anställning av chef ska skyldigheterna enligt 11 § MBL i enlighet med Borås Stads samverkansavtal vara uppfyllda. Innan anställningsbeslutet ska lönen vara fastställd och accepterad av den sökande.</p>

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
4	Tillsvidareanställning av övrig personal. Före fyllda ~~68 år~~ 69 år.	4 § LAS 4 § AB	Respektive chef	<p>Anställningsbeslutet ska alltid föregås av samråd med ~~HR-enheten~~ HR-funktionen om eventuell företrädesrätt enligt LAS. Innan anställningsbeslutet ska lönen vara fastställd och accepterad av den sökande.</p> <p>Beslut om anställning av legitimerad personal innefattar även beslut om lönesättning</p>

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
5	<p>~~Anställa för viss tid, visst arbete, provanställning, allmän visstidsanställning, tidsbegränsad anställning, PAN och anställa för vikariat. Före fyllda 68 år.~~</p> <p>Anställa för viss tid.</p>	<p>~~5 och 6 §§ LAS~~</p> <p>5 § LAS</p> <p>4 § AB</p>	Respektive chef	<p>Anställningsbeslutet ska alltid föregås av samråd med HR-enheten om eventuell företrädesrätt enligt LAS. Innan anställningsbeslutet ska lönen vara fastställd och accepterad av den sökande.</p> <p>Beslut om anställning av legitimerad personal innefattar även beslut om lönesättning</p> <p>Beslut om anställning upp till tre månader definieras som ren verkställighet.</p>
6	<p>Beslut om lönesättning av legitimerad personal</p>		Enhetschef	<p>Rutin för lönesättning av legitimerad personal ska följas innan beslut om löntas.</p>
7	<p>~~Beslut om uppsägning på grund av personliga skäl eller arbetsbrist samt beslut om avsked~~</p> <p>Beslut om uppsägning på grund av personliga skäl samt beslut om avsked.</p>	<p>~~4 § 2-st och 18-20 §§ LAS~~</p> <p>4 §, 7-10 §§, 11-14 §§ och 18-20 §§ LAS</p> <p>33 § AB</p>	<p>~~Verksamhetschef~~</p> <p>HR-chef</p>	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
8	Beslut om uppsägning på grund av arbetsbrist	4 §, 7-10 §§, 11-14 §§ och 22 § LAS 33 § AB	Verksamhetschef	
9	Skriftlig varning	11 § AB	HR-chef	
10	Avstängning	10 § AB	HR-chef	
11	Beslut om förbjud förbud mot bisyssla	§ 7 LOA 8 § AB	Verksamhetschef	
	1.E. Medbestämmandelagen (MBL)/Samverkansavtalet			
1	Förhandling och information	11-12, 19 §§ MBL	Enhetschef Verksamhetschef HR-chef	Genomförs som huvudregel i samverkan enligt Borås Stads samverkansavtal. Anmäls inte.
2	Förhandling	14 § MBL	HR-chef Verksamhetschef	Anmäls inte.
3	Förhandling	38 § MBL	Förvaltningschef	Genomförs som huvudregel i samverkan enligt Borås Stads samverkansavtal. Anmäls inte.

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
	2. Ärendehandläggning			
	2.A. Bistånd			Punkt 4-15, 17-18 avser att bifalla, avslå och/eller upphöra bistånd.
1	Beslut om att utredning ska inledas.	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
2	Beslut om att avvisa en ansökan.	Ingen laghänvisning	Biståndshandläggare Metodhandledare	
3	Beslut om att utredning ska avskrivas/avlutas.	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
4	Bistånd i form av hemtjänst.	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
5	Bistånd i form av hemtjänst enligt förenklat beslutsfattande.	4 kap. 2a § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
6	Beslut att omplacera vid bistånd om hemtjänst.	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	Byte av utförare
7	~~Bistånd i form av trygghetslarm/matdistribution.~~ Bistånd i form av matdistribution.	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
8	Bistånd i form av trygghetslarm.	4 kap. 1 § SoL 6 kap 37§ KomL	Automatiserad beslutsfunktion Biståndshandläggare Metodhandledare	
9	Bistånd i form av dagverksamhet.	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
10	Bistånd i form av kontaktperson.	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
11	Bistånd i form av boendestöd.	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
12	Beslut med anledning av ansökan om insats i annan kommun (inflyttning från annan kommun till Borås Stad).	2a kap. 8 § SoL 4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
13	Bistånd i form om hemvårdsbidrag, inklusive bistånd i form av avgiftsfri avlösning	4 kap. 2 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
14	Bistånd i form av växelvård.	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
15	Bistånd i form av korttidsplats, inom Borås Stad	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	Gäller även köp av korttidsplats i Boråsregionens kommuner
16	Bistånd i form av korttidsplats, hos annan huvudman	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef (M)	Verksamhetschef (M) tecknar individavtal med extern utförare – se delegation 1B p.6

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
17	Förändrad inriktning av hemtjänst utanför kontorstid eller akut placering på korttidsplats.	4 kap. 1 § SoL	Sjuksköterska Biståndshandläggare ska kontaktas omedelbart nästkommande vardag för vidare handläggning av ärendet.	Gäller oavsett om patienten är inskriven i kommunal hälso- och sjukvård.
18	Bistånd i form av vård- och omsorgsboende, inklusive parboende.	4 kap. 1 § SoL 4 kap. 1c § SoL	Enhetschef (M)	
19	Bistånd i form av vård- och omsorgsboende, inklusive parboende, hos annan huvudman	4 kap. 1 § SoL 4 kap. 1c § SoL	Enhetschef (M)	Verksamhetschef (M) tecknar individavtal med extern utförare – se delegation 1B p.7
20	Beslut om att omplacera eller upphöra ett bistånd om vård- och omsorgsboende inklusive parboende.	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Metodhandledare	
21	Beslut om rätten att ansöka om bistånd i annan kommun (inflyttning från annan kommun till Borås Stad).	2a kap. 8 §	Biståndshandläggare Metodhandledare	
2.B. Överflyttning av ärenden				
1	Begäran om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun.	2a kap. 10 § SoL	Enhetschef (M)	
2	Ansökan till IVO om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun.	2a kap. 11 § SoL	Enhetschef (M)	
3	Beslut att ta emot ärende från annan kommun.	2a kap. 10 § SoL	Enhetschef (M)	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
4	Beslut att inte ta emot ärende från annan kommun.	2a kap. 10 § SoL	Enhetschef (M)	
5	Beslut om att överklaga IVOs beslut om att nämnden ska ta emot ärende från annan kommun.	16 kap. 4 § SoL	Enhetschef (M)	
	2.C. Avgifter			Se avsnitt 1.C. punkt 16 för reglering kring eftergift av fordran
1	Beslut om avgiftens storlek.	8 kap SoL	Avgiftshandläggare	
2	Beslut om jämkning av avgift.	8 kap. SoL	Avgiftshandläggare	I samråd med enhetschef (M)
3	Beslut om nedsättning av eller befrielse från avgift.	8 kap. SoL	Enhetschef (M)	
4	Beslut om beräkning av förhöjt minimibelopp vid fördrade omkostnader.	8 kap. 8 § SoL	Avgiftshandläggare	Ex kostnad för god man
5	Beslut om ändring av avgift.	8 kap. 9 § SoL	Avgiftshandläggare	
	2.D. Bostadsanpassning			
1	Bostadsanpassningsbidrag upp till 200 000 kr.	16 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Handläggare	
2	Bostadsanpassningsbidrag upp till 500 000 kr.	16 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Enhetschef (M)	
3	Beslut om återkallelse av beslut om bidrag upp till 200 000 kr	19 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Handläggare	
4	Beslut om återkallelse av beslut om bidrag upp till 500 000 kr	19 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Enhetschef (M)	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
5	Beslut om återbetalning av kontantbidrag upp till 200 000 kr	21 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Handläggare	
6	Beslut om återbetalning av kontantbidrag upp till 500 000 kr	21 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Enhetschef (M)	
7	Beslut om bidrag till återställning upp till 200 000 kr	12 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Handläggare	
8	Beslut om bidrag till återställning upp till 500 000 kr	12 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Enhetschef (M)	
9	Beslut om att bidrag ska lämnas på annat sätt än kontantbidrag upp till 200 000 kr	16 § lag (2018:22) om bostadsanpassningsbidrag	Handläggare	T ex begagnad anordning
	2.E. Jäv			
1	Rätt att pröva och avgöra jävsinvändning mot handläggare, som beslutar i individärenden.	7 kap. § 4 KomL	Enhetschef (M)	
	3. Tillsyn och utredning – lex Sarah och lex Maria			
1	Utredning, bedömning och beslut om ej missförhållande, missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande enligt lex Sarah.	14 kap. 6 § SoL SOSFS 2011:5	SAS	
2	Utredning, bedömning och beslut om påtaglig risk för allvarligt missförhållande eller allvarligt missförhållande och därmed anmälan till IVO, enligt lex Sarah.	14 kap. 7 § SoL SOSFS 2011:5	SAS	Anmälan till IVO ska anmälas till Nämnd (anmälningsärendet)
3	Utredning, bedömning och anmälan till Läkemedelsverket, av negativ händelse eller tillbud med medicintekniska produkter.	HSLF-FS 2017:27	MAR MAS	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
4	Anmälan till IVO av lex Maria-ärenden.	4 kap. 6 § punkt 5b hälso- och sjukvårdsför- ordningen och HSLF-FS 2017:41	MAS MAR	
	4. Överklaganden, yttranden m.m.			
1	Beslut om att avslå enskild parts begäran om att ärendet ska avgöras	12 § FvL	Verksamhetschef	
2	Prövning av att överklagande har kommit in i rätt tid samt avvisning av överklagande som inkommit för sent.	45 § FvL 13 kap. 5-6 §§ KomL	Delegat i ursprungsbeslutet	Bevisbördan ligger på förvaltningen. Det räcker inte med datum för när besvärsskrivelse har skickats. Beslut om att avvisa besvär kan överklagas på samma sätt som grundbeslutet.
3	Beslut att ompröva alt. inte ompröva ett beslut där ursprungsbeslutet fattats av delegat.	37-39 § FvL	Delegaten i ursprungsbeslutet	
4	Yttrande till förvaltningsdomstol i överklagade ärenden.	Lagrum i ursprungs- beslutet	Delegat i ursprungsbeslutet	Avser alla förvaltningsdomstolar
5	Överklaga och i förekommande fall begära inhibition av beslut när förvaltningsdomstol ändrat beslutet samt avge yttrande i sådana ärenden.	40 § FvL, 48 § FvL	Verksamhetschef	
6	Rättelse av beslut.	36 § FvL	Delegat i ursprungsbeslutet	
7	Yttrande till IVO över ej verkställda beslut.	16 kap. 6 f § SoL	Enhetschef (M)	

	Ärende	Lagrum	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
8	Yttrande till förvaltningsdomstol gällande IVO:s ansökan om utdömande av särskild avgift.	16 kap. 6 a § SoL	Verksamhetschef	
9	Beslut att avvisa ombud.	14 § FvL	Enhetschef	
10	Beslut om föreläggande vid begäran om att ombud ska styrka sin behörighet med fullmakt	15 § FvL	Enhetschef	
11	Yttrande till myndighet i övrigt.		Verksamhetschef	Ej yttranden till KF eller yttranden i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild om de är av principiell beskaffenhet.
12	Yttrande till IVO med anledning av klagomål eller tillsyn		MAS/MAR/SAS Verksamhetschef	
5. Övriga ärenden				
5.A. Smittskyddslagen				
1	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare.	6 kap. 9 § Smittskyddslagen	MAS	
2	Anmälningsskyldighet enligt smittskyddslagen.	6 kap. 12 § Smittskyddslagen	MAS	
5.B. Ärenden om god man/förvaltare				
1	Beslut om att till överförmyndare anmäla behov av god man/förvaltare.	11 kap. 4 § och 7 § FB	Biståndshandläggare Metodhandledare (M) Enhetschef	

	Ärende	Lagrums	Delegat på lägsta nivå	Anvisningar
2	Anmälan till överförmyndare om att behov av god man/förvaltare inte längre föreligger.	11 kap. 4 och 7 §§ FB	Biståndshandläggare Metodhandledare Enhetschef	
5.C. Privata utförare, LOU				
1	Föreläggande utan vite gentemot privat utförare vid fel och brister		Chef för kvalitets- och utvecklingsfunktionen (avtalsansvarig)	
2	Föreläggande med vite gentemot privat utförare vid fel och brister		Förvaltningschef	
3	Ändringar och tillägg till avtal med privat utförare		Förvaltningschef	Beslut om att häva, säga upp eller förlänga avtal fattas av Vård- och äldrenämnden
5.D. Övrigt				
1	Ändring av inriktning på vård- och omsorgsboende och korttid, t.ex. profilinriktning och målgruppsinriktning.		Verksamhetschef (k)/ Verksamhetschef (vobo)	
2	Beslut om inflyttningsstopp till enhet/enheter på vård- och omsorgsboende i syfte att tillfälligt anpassa antalet platser till förväntat behov.		Förvaltningschef	
3	Beslut om verksamhetschef för hälso- och sjukvård.	HSL 4 kap. 2§	Förvaltningschef	

och äldrenämnden samverkar med idéburna organisationer på ett sätt där relationsskapande och utveckling av samarbetet främjas.

Vård- och äldrenämnden ser positivt på arbetet inom ramen för Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad, och tillstyrker uppföljningen.

Ärendet i sin helhet

I december 2016 antog Kommunfullmäktige Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad. Överenskommelsen handlar om hur Borås Stad och de idéburnas organisationer, såsom föreningar, studieförbund, trossamfund, sociala företag med flera ska kunna utveckla och fördjupa sitt samarbete. Vård- och äldrenämnden har mottagit en remiss från Fritids- och folkhälsoförvaltningen om uppföljning av arbetet kring Överenskommelsen där nedan frågeställningar ska besvaras.

Vilka arbetssätt använder ni för att säkerställa att idéburna organisationer involveras tidigt i planeringsprocesser?

Vid tecknande av avtal om idéburet offentligt partnerskap (IOP) formuleras ett tydligt syfte och mål tillsammans med den idéburna organisationen. I IOP-avtalet framgår att det finns ett behov av samverkan. Det tydliggörs även i IOP-avtalet vad som ska ingå i samverkan.

Vilka samverkansavtal och IOP-avtal har ni med en eller flera idéburna parter?

Vård- och äldrenämnden har tecknat tre IOP-avtal.

Tillsammans med Arbetslivsnämnden har Vård- och äldrenämnden tecknat ett IOP-avtal med Guldkanten ideella förening. Överenskommelsen avser samverkan mellan Borås Stad och Guldkanten ideella förening när det gäller drift och utveckling av restaurang och aktivitetsverksamhet på trygghetsboendena Trappen och Spinnaren.

Vård- och äldrenämnden har också tecknat ett IOP-avtal med Allaktivitetshuset för sverigefinländare. Syftet med överenskommelsen är att Allaktivitetshuset för sverigefinländare, med stöd av Borås Stad, ska kunna erbjuda finskspråkiga seniorer lunchservering och caféverksamhet då det är en viktig del för att föreningen ska kunna bedriva sina övriga aktiviteter.

Det har även tecknats ett IOP-avtal med PRO Gånghyster/Målsryd om öppen verksamhet för äldre på Café 9:an.

Utöver IOP-avtal har Vård- och äldrenämnden även ett pågående projekt tillsammans med Albanskt kulturcenter Migjeni. Inom ramen för Överenskommelsen har Albanskt kulturcenter Migjeni och Vård- och äldrenämnden beviljats projektstöd från delregional nämnd södra. Syftet med projektet är att låta lokala författare läsa högt för äldre som har ett annat modersmål än svenska för att motverka ensamhet och skapa samhörighet.

Genom projektet utökas Vård- och äldrenämndens möjlighet att nå målgrupper med annat modersmål.

Vård- och äldrenämnden representeras också i styrelsen för Borås Besöksverksamhet. Borås Besöksverksamhet är en samverkansförening vars syfte är att bryta ofrivillig isolering för människor. Samverkansföreningen består av Svenska Röda Korset i Borås, PRO Samorganisation, Svenska Kyrkan i Borås samt Borås Stad.

Vilka forum har funnits för att bevara idéburnas röstbärande funktion?

Genom samrådet inom överenskommelsen bidrar idéburna organisationer tillsammans med nämnder och förvaltningar med sina kunskaper, perspektiv, uppdrag samt sina kontaktytor och nätverk.

Vid samrådets möten beslutas gemensam riktning framåt för hur civilsamhället tillsammans med det offentliga kan möta framtida utmaningar. I samverkan sätts gemensamma utmaningar i centrum och genom att ta tillvara på varandras styrkor och kompetenser identifieras, formas och hittas lösningar gemensamt.

Inom ramen för samrådet anordnas stormöten där alla föreningar bjuds in att delta. Dessa tillfällen är ett sätt att ta till vara på idéer och möjliggöra nätverkande.

Vilka återkommande forum finns där Borås Stad och idéburna organisationer möts för att skapa relationer och utveckla samarbete?

Inom ramen för Överenskommelsen är samrådet ett forum där Borås Stad och idéburna organisationer möts för att skapa relationer och utveckla samarbete.

Vid tillfällen där Vård- och äldrenämnden och enskilda idéburna organisationer träffas för att följa upp arbetet utifrån tecknade IOP-avtal möts parterna på ett sätt som främjar relationsskapande och utveckling av samverkan.

Vård- och äldrenämndens mötesplatsers samarbetar med idrottsföreningar i Borås kring olika typer av aktiviteter. Detta är ytterligare ett tillfälle där Vård- och äldrenämnden samverkar med idéburna organisationer på ett sätt där relationsskapande och utveckling av samarbetet främjas.

Stödjer ni idéburnas gemensamma organisering på något sätt?

Ja, genom Vård- och äldrenämndens representation i samrådet stöds idéburna organisationer i sin organisering.

Vård- och äldrenämnden ser positivt på arbetet inom ramen för Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad, och tillstyrker uppföljningen.

Beslutsunderlag

1. Remiss: Uppföljning av Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad

Samverkan

Informeras vid FSG 2024-04-16

Beslutet expedieras till

1. Fritids- och folkhälsonämnden, FF.diarium@boras.se

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

Sammanträdesdatum
2024-02-20

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

§ 19

Dnr FOFN 2023-002002.3.1.0

Uppföljning av Överenskommelsen

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden är ansvarig för uppföljning av Överenskommelsen i Borås gentemot Kommunstyrelsen och ger nämnder och bolag i uppdrag att redovisa sin samverkan med de idéburna organisationerna.

Sammanfattning av ärendet

Varför uppföljning?

I december 2016 antog Kommunfullmäktige Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad. Under 2018 gjordes en uppföljning av arbetet vilket resulterade i att en reviderad Överenskommelse antogs 2021. Fritids- och folkhälsonämnden fick samordningsansvaret för arbetet och ansvarar därmed för uppföljning gentemot Kommunstyrelsen.

För kunna fortsätta att utveckla det gemensamma arbetet och förutsättningarna för samverkan behöver Fritids- och folkhälsonämnden svar på några frågor kring vad som har gjorts och hur nämnder och bolag tänker framåt inom området. Svaret på frågorna kommer att redogöras i en uppföljning till Kommunstyrelsen.

Överenskommelsen i Borås

Överenskommelsen handlar om hur Borås Stad och de idéburnas organisationer, såsom föreningar, studieförbund, trossamfund, sociala företag med flera i Borås, ska kunna utveckla och fördjupa sitt samarbete. Arbetet samordnas och drivs av två processledare, en kommunal och en idéburen. Riktningen för det övergripande och gemensamma arbetet sätts av ett samråd med representanter från Borås Stad, trossamfunden, studieförbunden, idrottsföreningarna, kulturföreningarna, etniska föreningarna, funktionsrätt och social ekonomi. Ansvaret för att förverkliga Överenskommelsen ligger på samtliga nämnder, bolag och de idéburna som är en del av arbetet.

Genom att bygga upp en hållbar struktur för samverkan mellan den idéburna och offentliga sektorn kan reella behov snabbare identifieras och resurser tas tillvara på bästa sätt. Det är en förutsättning för att framgångsrikt kunna arbeta för en god samhällsutveckling med bättre välfärd, rikare fritid, stärkt demokrati och minskat utanförskap i Borås och det tjänar alla på.

Tillsammans ska parterna inspirera till samverkan, mobilisera kring gemensamma intressen och utveckla samarbetsformer inom ramen för Överenskommelsen i Borås.

Sammanträdesdatum
2024-02-20

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

Överenskommelsen i Borås anger dom gemensamma förhållningssätten när samarbete sker. Idéburnas självständighet och oberoende ska bevaras, varandras kvalitéter ska tas tillvara, öppenhet ger parterna insyn i varandras verksamheter samt att det är långsiktigt och parterna regelbundet möts för dialog.

Frågor att besvara

För att kunna samverka behöver både kommunen och idéburna organisationer få komma in så tidigt som möjligt i utvecklingsarbete. Borås Stads nämnder, förvaltningar och bolag behöver utveckla arbetssätt för att säkerställa att idéburna organisationer involveras i de planeringsprocesser där fler aktörer behövs för att beskriva problemet och kunna lösa det.

Vilka arbetssätt använder ni för att säkerställa att idéburna organisationer involveras tidigt i planeringsprocesser?

Genom att formalisera arbetet genom samverkansavtal, såsom exempelvis IOP-avtal, skapas goda förutsättningar för att lyckas med samverkan. I avtalen tydliggörs olika roller, hur gemensam uppföljning kring samarbetet sker samt hur resurserna används i syfte att nå målet.

Vilka samverkansavtal och IOP-avtal har ni med en eller flera idéburna parter?

Idéburna organisationer har en viktig roll i att lyfta olika gruppers röster och kritiskt granska kommunen. Det är viktigt att de idéburna organisationerna fortsatt får komma till tals i olika referensgrupper i sakfrågor, medborgarråd och som remissinstanser.

Vilka forum har funnits för att bevara idéburnas röstbärande funktion?

För att bevara goda relationer och att möjliggöra samverkan behövs återkommande forum där parterna möts kring gemensamma intresseområden. Övergripande dialoger och gemensamma utbildningar där parterna lär om varandra och följer aktuell forskning om metoder och modeller.

Vilka återkommande forum finns där Borås Stad och idéburna organisationer möts för att skapa relationer och utveckla samarbete?

Villkoren och förutsättningarna för att kunna samverka med staden varierar stort mellan stora och små föreningar. För att de mindre föreningarna ska kunna vara med behövs gemensam organisering. Borås Stad behöver stödja med organisatoriska resurser för att möjliggöra gemensam organisering dem emellan.

Stödjer ni idéburnas gemensamma organisering på något sätt?

Sammanträdesdatum
2024-02-20

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

Redovisning

Fritids- och folkhälsonämnden önskar få in svar på ovanstående frågor senast tisdagen den 30 april 2024.

Beslutsunderlag

1. Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad

Missiv

Vid protokollet

Emma Magnusson
Nämndsekreterare

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Justeras 2024-02-22.

Håkan Eriksson (C)
Ordförande

Maria Frankert (S)

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla 2024-02-23.

Rätt utdraget intygar:

Emma Magnusson
Nämndsekreterare

Isabell Berndtsson Warkki
Handläggare
033-35 82 36

Datum
2024-02-20

Instans
Fritids- och folkhälsonämnden
Dnr FOFN 2023-00200 2.3.1.0

Uppföljning av Överenskommelsen

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden är ansvarig för uppföljning av Överenskommelsen i Borås gentemot Kommunstyrelsen och ger nämnder och bolag i uppdrag att redovisa sin samverkan med de idéburna organisationerna.

Ärendet i sin helhet

Varför uppföljning

I december 2016 antog Kommunfullmäktige Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad. Under 2018 gjordes en uppföljning av arbetet vilket resulterade i att en reviderad Överenskommelse antogs 2021. Fritids- och folkhälsonämnden fick samordningsansvaret för arbetet och ansvarar därmed för uppföljning gentemot Kommunstyrelsen.

För kunna fortsätta att utveckla det gemensamma arbetet och förutsättningarna för samverkan behöver Fritids- och folkhälsonämnden svar på några frågor kring vad som har gjorts och hur nämnder och bolag tänker framåt inom området. Svaret på frågorna kommer att redogöras i en uppföljning till Kommunstyrelsen.

Överenskommelsen i Borås

Överenskommelsen handlar om hur Borås Stad och de idéburnas organisationer, såsom föreningar, studieförbund, trossamfund, sociala företag med flera i Borås, ska kunna utveckla och fördjupa sitt samarbete. Arbetet samordnas och drivs av två processledare, en kommunal och en idéburen. Riktningen för det övergripande och gemensamma arbetet sätts av ett samråd med representanter från Borås Stad, trossamfunden, studieförbunden, idrottsföreningarna, kulturföreningarna, etniska föreningarna, funktionsrätt och social ekonomi. Ansvaret för att förverkliga Överenskommelsen ligger på samtliga nämnder, bolag och de idéburna som är en del av arbetet.

Genom att bygga upp en hållbar struktur för samverkan mellan den idéburna och offentliga sektorn kan reella behov snabbare identifieras och resurser tas tillvara på bästa sätt. Det är en förutsättning för att framgångsrikt kunna arbeta för en god samhällsutveckling med bättre välfärd, rikare fritid, stärkt demokrati och minskat utanförskap i Borås och det tjänar alla på.

Tillsammans ska parterna inspirera till samverkan, mobilisera kring gemensamma intressen och utveckla samarbetsformer inom ramen för Överenskommelsen i Borås.

Överenskommelsen i Borås anger dom gemensamma förhållningssätten när samarbete sker. Idéburnas självständighet och oberoende ska bevaras, varandras kvaliteter ska tas tillvara, öppenhet ger parterna insyn i varandras verksamheter samt att det är långsiktigt och parterna regelbundet möts för dialog.

Frågor att besvara

För att kunna samverka behöver både kommunen och idéburna organisationer få komma in så tidigt som möjligt i utvecklingsarbete. Borås Stads nämnder, förvaltningar och bolag behöver utveckla arbetssätt för att säkerställa att idéburna organisationer involveras i de planeringsprocesser där fler aktörer behövs för att beskriva problemet och kunna lösa det.

Vilka arbetssätt använder ni för att säkerställa att idéburna organisationer involveras tidigt i planeringsprocesser?

Genom att formalisera arbetet genom samverkansavtal, såsom exempelvis IOP-avtal, skapas goda förutsättningar för att lyckas med samverkan. I avtalen tydliggörs olika roller, hur gemensam uppföljning kring samarbetet sker samt hur resurserna används i syfte att nå målet.

Vilka samverkansavtal och IOP-avtal har ni med en eller flera idéburna parter?

Idéburna organisationer har en viktig roll i att lyfta olika gruppers röster och kritiskt granska kommunen. Det är viktigt att de idéburna organisationerna fortsatt får komma till tals i olika referensgrupper i sakfrågor, medborgarråd och som remissinstanser.

Vilka forum har funnits för att bevara idéburnas röstbärande funktion?

För att bevara goda relationer och att möjliggöra samverkan behövs återkommande forum där parterna möts kring gemensamma intresseområden. Övergripande dialoger och gemensamma utbildningar där parterna lär om varandra och följer aktuell forskning om metoder och modeller.

Vilka återkommande forum finns där Borås Stad och idéburna organisationer möts för att skapa relationer och utveckla samarbete?

Villkoren och förutsättningarna för att kunna samverka med staden varierar stort mellan stora och små föreningar. För att de mindre föreningarna ska kunna vara med behövs gemensam organisering. Borås Stad behöver stödja med organisatoriska resurser för att möjliggöra gemensam organisering dem emellan.

Stödjer ni idéburnas gemensamma organisering på något sätt?

Redovisning

Fritids- och folkhälsonämnden önskar få in svar på ovanstående frågor senast tisdagen den 30 april 2024.

Beslutsunderlag

1. Överenskommelsen om samverkan mellan idéburna organisationer och Borås Stad
2. Missiv

Beslutet expedieras till

1. Mottagare i missiven

Håkan Eriksson
Ordförande

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Remiss: Uppföljning av Överenskommelsen

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Förskolenämnden
3. Grundskolenämnden
4. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
5. Individ- och familjeomsorgsnämnden
6. Kulturnämnden
7. Lokalförsörjningsnämnden
8. Miljö- och konsumentnämnden
9. Samhällsbyggnadsnämnden
10. Servicenämnden
11. Sociala omsorgsnämnden
12. Tekniska nämnden
13. Vård- och äldrenämnden
14. Kommunstyrelsen
15. Överförmyndarnämnden
16. Bostäder i Borås AB
17. Borås TME
18. Borås Djurpark
19. Borås Energi och Miljö AB
20. Nätkraft Borås AB
21. Borås Parkerings AB
22. Industribyggnader i Borås AB
23. Fristadbostäder AB
24. Viskaforshem AB

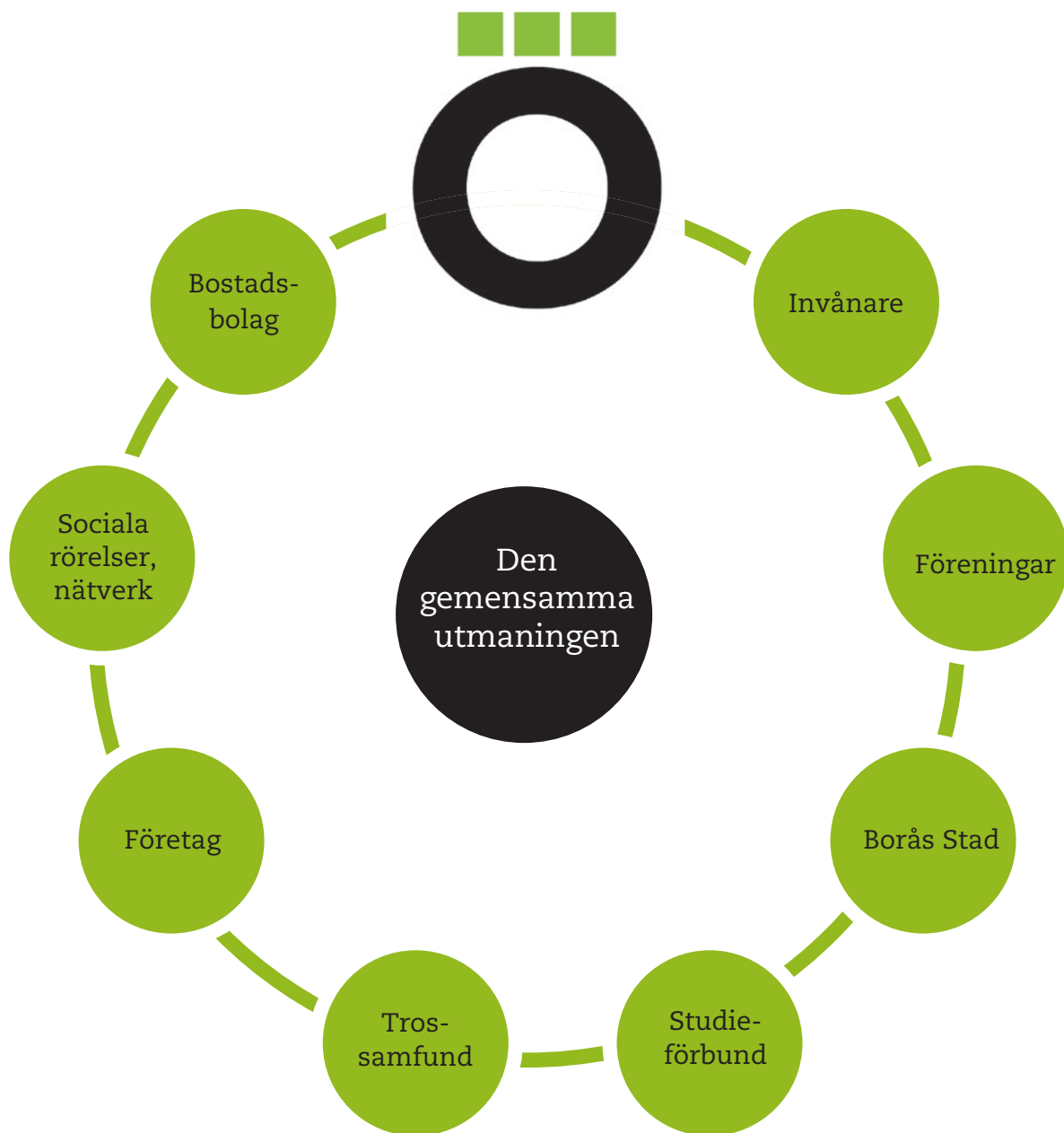
25. AB Toarpshus
26. AB Sandhultbostäder
27. Inkubatorn i Borås AB
28. Akademiplatsen i Borås AB

Remissvaren ska ha kommit in till Fritids- och folkhälsonämnden senast den **30 april 2024**. Remissvaren skickas i elektronisk form till **FF.diarium@boras.se**. Ange diarienummer FOFN 2023-00200 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Fritids- och folkhälsonämnden.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Isabell Berndtsson Warkki
Handläggare
033-35 82 36
isabell.berndtsson.warkki@boras.se

Överenskommelsen om
samverkan mellan idéburna
organisationer och Borås Stad

Varför ska vi samverka?

Vårt samhälle förändras i allt snabbare takt vilket skapar nya komplexa utmaningar. Sociala och miljömässiga utmaningar som inte längre går att lösa av enskilda aktörer. Samverkan mellan den offentliga sektorn och det civila samhället blir därför en allt viktigare pusselbit för att möta dessa utmaningar och kunna nå de globala målen i Agenda 2030.

I Borås har vi en lång tradition av ett livskraftigt och aktivt civilsamhälle och de idéburna organisationerna är viktiga aktörer i samhället.

Det civila samhällets organisering är betydelsefulla då de:

- samlar människor utifrån sina intressen och skapar verksamhet som ger gemenskap och mening.
- bidrar till bevarandet av demokratin, genom sin organisering och att göra olika röster hörda och
- bidrar med positiva krafter och nya idéer i välfärden.

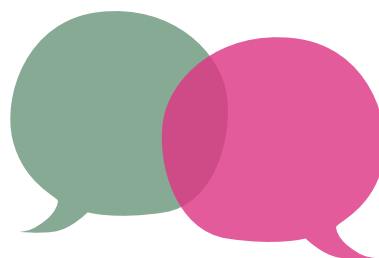
Genom att bygga upp en hållbar struktur för samverkan mellan den idéburna och offentliga sektorn kan reella behov snabbare identifieras och resurser tas tillvara på bästa sätt. Det är en förutsättning för att vi framgångsrikt ska kunna arbeta för en god samhällsutveckling med bättre välfärd, rikare fritid, stärkt demokrati och minskat utanförskap i Borås och det tjänar vi alla på.

Vad ska vi samarbeta kring?

Borås vision beskriver den gemensamma framtidsbilden av ett hållbart Borås. En bild som formats utifrån vad medborgare, civilsamhället, näringslivet, akademien och Borås Stad gemensamt vill.

Invånare, idéburna organisationer och Borås Stad ska tillsammans arbeta för att nå visionen om ett ekologiskt, socialt, och ekonomiskt hållbart Borås med lika rättigheter och möjligheter för alla. Centrala områden som lyfts av både idéburna organisationer och Borås Stad är demokrati, folkhälsa, integration, gemenskap och social sammanhållning.

Alla som bor i Borås ska ha möjlighet att engagera sig utifrån sina intressen och ambitioner utan någon form av diskriminering. Alla bidrar till det gemensamma samhället, oavsett var i livet man är, vilken livssituation och bakgrund man har. Mångfald är en resurs som tas tillvara genom dialog med invånare. En annan form av mångfald är att ta tillvara idéburnas kvalitet som utförare i välfärden.

Hur ska vi samarbeta?

Målet är att staden och de idéburna ska vara jämbördiga i mötet och att vi ska känna tillit till varandra. I verkligheten har vi sällan jämlika resurser och det kräver respekt för våra olika förutsättningar och roller. Våra olika organisationer styrs och fungerar också på olika sätt och vi är olika stora vilket påverkar maktbalansen.

Grunden i civilsamhället bygger på ideellt, frivilligt arbete i föreningar och andra organisationer, som trossamfund, studieförbund, sociala företag och stiftelser. Det finns också aktörer utan formell organisation, till exempel olika nätverk. Dessa organisationer har samhällsnytta och medlemsnytta som främsta mål, samt tar tillvara befolkningens och samhällets intressen utan ekonomisk vinst. Samlingsnamnet för dessa i Borås är ”**idéburna organisationer**”.

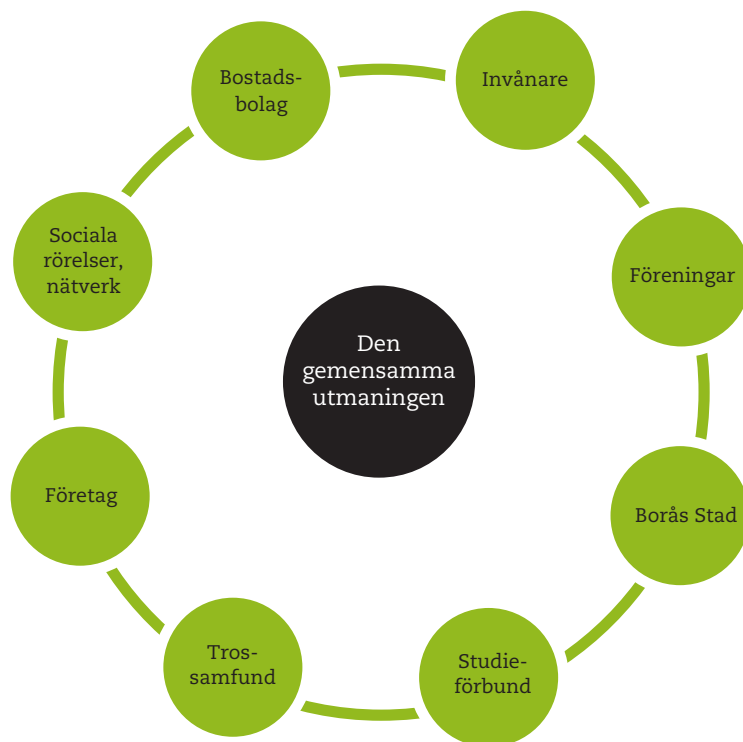
Kommunen har många olika uppdrag, som bestäms av ett flertal olika lagar som reglerar verksamheter. Inom vissa områden har staden självbestämmande och kan i detta åta sig uppgifter som den själv tycker är viktiga. Politiker väljs genom offentliga val vart fjärde år och de styr kommunen genom planer och beslut. Tjänstepersoner och andra anställda ansvarar för verksamheten utifrån de förtroendevaldas inriktning. De folkvalda politikerna beslutar om olika vad som ska göras, däribland fördelningen av pengar. Tjänstepersoner arbetar med hur verksamheten ska genomföras.

För att bevara och stärka relationerna har vi identifierat det **arbetsätt** och det **förhållningsätt** vi behöver ha till varandra. För att uppnå en långsiktig samverkan har vi också identifierat **gemensamma utvecklingsområden**.

I samverkan behöver vi sätta den gemensamma utmaningen i centrum och ställa oss som en av flera aktörer i en cirkel.

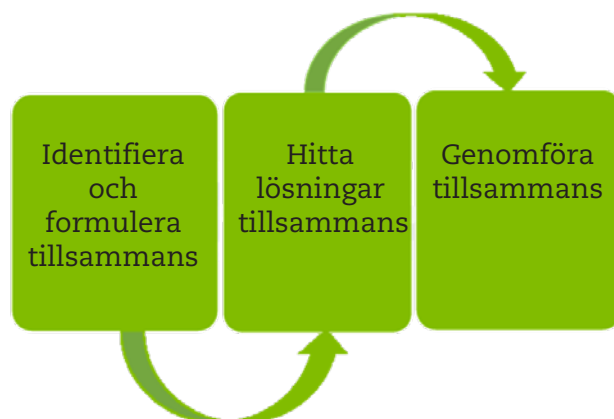
Genom detta perspektiv skapar vi förutsättningar för att mötas på mer lika villkor med delat ansvar när vi samverkar.

Delaktighet genom hela processen

För att vi ska kunna samverka är det viktigt att alla känner sig delaktiga och har varit med och format det man ska lösa tillsammans.

Figuren visar hur vi behöver ta tillvara på varandras styrkor och kompetenser för att identifiera, forma, hitta lösningar och genomföra lösningar på den gemensamma utmaningen.

Gemensamma förhållningssätt

Idéburnas självständighet och oberoende ska bevaras när vi samarbetar

Idéburna behöver kunna bevara sin identitet och få vara självständiga och oberoende i mötet med Borås Stad. De idéburna ska kunna vara kritiskt granskande mot Borås Stad och samtidigt verka självständigt i förhållande till kommunen och andra idéburna organisationer.

Vi tar tillvara på varandras kvalitéer när vi samarbetar

I och med att vi fungerar olika har vi också särskilda kvalitéer som vi bidrar med. Vi behöver ta tillvara kunskap och erfarenheter och lita på varandras förmågor. I samverkan avgör vi gemensamt vad som är kvalitet och hur uppföljning och utvärdering ska ske.

Vi är öppna och ger varandra insyn i varandras verksamheter

Vi behöver få förståelse för varandras organisering och uppdrag. Att vi är öppna och har insyn i varandras verksamhet skapar förståelse för varandra och bidrar till att stärka tilliten mellan varandra som är viktig om vi ska kunna samarbeta.

Vi jobbar långsiktigt och möts regelbundet i dialog

Långsiktighet är en förutsättning för att kunskap och erfarenhet ska utvecklas och tas tillvara. En långsiktig samverkan kräver bred och formell förankring hos såväl idéburna organisationer som kommunen. För att båda parter ska känna trygghet behövs förutsägbara villkor och former.

En kontinuerlig dialog mellan kommunen och idéburna organisationer är grundläggande för att vi ska kunna arbeta tillsammans. För en god dialog krävs kunskap, engagemang och förståelse för varandras uppgift, villkor och förutsättningar.

Gemensamma utvecklingsområden

För att uppnå en långsiktig samverkan har vi identifierat utvecklingsområden.

Involvera varandra tidigt i planeringsprocesser

För att kunna samverka behöver man både från kommunens håll och idéburna organisationer få komma in så tidigt som möjligt i utvecklingsarbete. Borås Stads nämnder och förvaltningar behöver utveckla arbetssätt för att säkerställa att idéburna organisationer involveras i de planeringsprocesser när fler aktörer behövs för att beskriva problemet och kunna lösa det.

Det finns forum där vi återkommande möts och lär om varandra och kan utveckla samverkan

För att bevara goda relationer och att möjliggöra samverkan behövs återkommande forum där vi möts kring gemensamma intresseområden. Vi har övergripande dialoger och gemensamma utbildningar där vi lär om varandra och följer aktuell forskning om metoder och modeller.

Borås Stad och idéburna organisationer ska fortsatt utveckla samarbeten i de lokala nätverken i bostadsområden och ordsråden i de fyra serviceorterna med omnejd.

Ett övergripande samråd med lika många representanter för både staden och de idéburna ansvarar för att bjuda in till utbildningar, dialoger, visa på goda exempel för att öka kunskap och förståelse för varandra och inspirera till samverkan.

Det finns forum för att bevara idéburnas röstbärande funktion

Idéburna organisationer har en viktig roll i att lyfta olika gruppers röster och kritiskt granska kommunen. Det är viktigt att de idéburna organisationerna fortsatt får komma till tals i olika referensgrupper i sakfrågor, medborgarråd och som remissinstanser.

Vi skriver samverkansavtal

Genom att formalisera arbetet genom samverkansavtal, såsom exempelvis IOP, skapas goda förutsättningar för att lyckas med samverkan. I avtalen tydliggörs våra olika roller, hur vi gemensamt följer det och hur vi ska använda våra resurser i syfte att nå målet.

Idéburna gemensamma organisering

Villkoren och förutsättningarna för att kunna samverka med staden varierar stort mellan stora och små föreningar. För att de mindre föreningarna ska kunna vara med behövs gemensam organisering. Borås Stad behöver stödja med organisatoriska resurser för att möjliggöra gemensam organisering dem emellan.

Uppföljning

Genom gemensam uppföljning skapas förståelse för varandra och vi säkerställer att samverkan fungerar och att det gemensamma arbetet går framåt.

Det behövs och en återkommande dialog kring hur samverkan fungerar mellan aktörer i konkreta samarbeten. En viktig del är hur idéburnas organisationer har kunna bevara sin identitet och självständighet. Hur man tagit tillvara på varandras kvaliteter och visat öppenhet och insyn.

Denna övergripande Överenskommelse utvärderas vart annat år enligt följande.

Områden att följa upp centralt	Ansvarig	Vilka följs upp?
Vilka arbetssätt använder nämnder och förvaltningar för att säkerställa att idéburna organisationer involveras i de planeringsprocesserna?	Fritids- och folkhälsonämnden	Nämnder/bolag
Upplevelsen från idéburna organisationer kring: <ul style="list-style-type: none"> • Om man blivit involverad tidigt i processer? • Om de kunna bevara sin identitet och få vara självständiga och oberoende i mötet med Borås Stad. • Om Borås Stad tagit tillvara på deras kvalité när vi samarbetet. • Om Borås Stad varit öppna och har gett insyn i sin verksamhet. 	Samrådet för Överenskommelsen	Idéburna organisationer som anslutit sig till Överenskommelsen. Idéburna organisationer som är med i återkommande nätverk och råd.
Antal samverkansavtal och IOP:er?	Fritids- och folkhälsonämnden	Nämnder/bolag
Vilka forum har funnits för att bevara idéburnas röstbärande funktion	Fritids- och folkhälsonämnden	Nämnder/bolag
Vilka återkommande forum finns där Borås Stad och idéburna organisationer möts för att skapa relationer och utveckla samarbete	Samrådet för Överenskommelsen	Nämnder/bolag Idéburna som är anslutna till Överenskommen
Hur sker samverkan mellan idéburna organisationer	Idéburna organisationer i Samrådet för Överenskommelsen	Idéburna organisationer
Hur stöds idéburnas gemensamma organisering	Fritids- och folkhälsonämnden	Fritids- och folkhälsonämnden
Gemensamma kunskapshöjande insatser.	Samrådet för Överenskommelsen	Samrådet för Överenskommelsen

Malin Huttu
Handläggare
033 353666

Datum
2024-04-22

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2024-00107 1.1.3.1

Beslut om ny deltagare i arbetsgrupp demensby

Vård- och äldre- nämndens beslut

Vård- och äldre-
nämnden beslutar att utse Freddy Gonzalez Cancino (MP) till deltagare i arbetsgrupp demensby i Göran Larssons (MP) ställe.

Ärendet i sin helhet

Den 12 december 2023 beslutade Vård- och äldre-
nämnden att tillsätta en arbetsgrupp för att ta fram förslag på definition av vad som avses med demensby i Borås Stad. Syftet med arbetsgruppen är att klargöra hur en demensby kan utformas och vad som krävs vid en nybyggnation.

Vård- och äldre-
nämnden utsåg en representant från varje parti som finns representerad i nämnden att delta i arbetsgruppen tillsammans med förvaltningschef, chef för ekonomifunktionen och verksamhetschef vård- och omsorgboende. Efter Göran Larssons (MP) entledigande från sitt uppdrag som ledamot i Vård- och äldre-
nämnden upptar Freddy Gonzalez Cancino (MP) platsen som deltagare i arbetsgrupp demensby i hans ställe.

Samverkan

Informeras vid FSG 2024-04-16

Beslutet expedieras till

1. Ingen expediering

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

Malin Huttu
Handläggare
033 353666

Datum
2024-04-22

Instans
**Vård- och äldre-
nämnden**
Dnr VAN 2024-00111 1.1.3.1

Anmälningens ärenden 2024-04-22

Vård- och äldre- nämndens beslut

Redovisade anmälningens ärenden läggs till handlingarna.

Anmälningens ärenden

1. Protokoll FSG 2024-02-21
2. Beslut från IVO – Nationell tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilt boende för äldre (SÄBO) som drivs av kommunen
Dnr 2023-00025
3. Yttrande från IVO till Förvaltningsrätten 2024-03-14
Dnr 2023-00288
4. Revisionsrapport: Vård- och äldre-
nämndens arbete med projekt trygghetsskapande välfärdsteknik och trygghetslarm
Dnr 2024-00114
5. Äldreombudets rapport 2023
Dnr 2024-00099
6. Avsägelse samt ny ledamot PRO Samorganisation 2024-03-15
Dnr 2023-00369

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef

Malin Huttu
Handläggare
033 353666

Datum
2024-04-22

Instans
Vård- och äldre nämnden
Dnr VAN 2024-00112 1.1.3.1

Delegationsbeslut 2024-04-22

Vård- och äldre nämndens beslut

Redovisade delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Delegationsbeslut

1. Delegationslista Myndighet
2. Delegationslista Myndighet under 65 år
3. Delegationslista Bostadsanpassning
4. Delegationslista HR
5. Lönebeslut Hälso- och sjukvård januari-mars 2024
6. Avtal Tandhygienist i kommunen (TAIK)
Dnr Avtal 2024-00005
7. Yttrande till Förvaltningsrätten 2024-03-28
Dnr 2023-00288
8. Yttrande till IVO som gäller ett ej verkställt beslut
Dnr 2024-00073
9. Utredning enligt lex Sarah
Dnr 2023-00257

Johan Wikander
Ordförande

Maria Rangefil
Tillförordnad förvaltningschef